

Gorenjski Glas

TOREK, 18. JULIJA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 57, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Tragičen konec tedna v gorah

Minuli konec tedna sta v gorah na Gorenjskem umrli dve planinki: pri sestopu s Triglava se je smrtno ponesrečila švicarska, pri sestopu s Češke kočice pa slovenska planinka.

SIMON ŠUBIC

Mojstrana, Jezersko – Zadnji konec tedna je bil lep in vroč, kar so številni izkoristili tudi za obisk gora. Žal pa se je v minulih dneh na Gorenjskem zgodilo tudi več gorskih nesreč, v dveh – na Triglavu in Jezerskem – sta pohodnici izgubili življenji. Dežurna ekipa Gorske reševalne službe Brnik je sicer na Gorenjskem v petek s helikopterjem posredovala dvakrat, v soboto trikrat in v nedeljo (oz. še včeraj zjutraj) petkrat.

V soboto okoli 16. ure se je pri padcu na poti s Triglava čez Prag smrtno ponesrečila

planinka iz Švice. Kot so sporočili iz Policijske uprave Kranj, je planinka, sicer ustrezno opremljena, med hojo zdrsnila in padla čez skalni skok v globino. Za posledicami hudih poškodb je umrla na kraju dogodka. V dolino so pokojno prepeljali s policijskim helikopterjem.

V nedeljo okoli 13. ure pa se je tragična nesreča zgodila pri Češki koči na Jezerskem. Po podatkih policije je 43-letna slovenska planinka sestopala s Češke kočice proti Planšarskemu jezeru in na območju Hudičevega klanca zdrsnila ter padla v globino več kot sto metrov. Zaradi hudih poškodb je na kraju

padca umrla, preminulo pa so v dolino prepeljali s policijskim helikopterjem.

Gorski reševalci so sicer že v petek posredovali na gozdni poti iz Kupljenika proti Planini Talež in na Planini Ovčarija, kjer sta si pohodnika poškodovala nogi. V soboto so opravili tudi reševanje na območju Špika, kjer si je planinec pri sestopu poškodoval nogo, in v severni steni Triglava, kjer sta se zaplezala planinca. V nedeljo zvečer so se v Severni triglavski steni zaplezali še trije planinci. S helikopterjem so jih pobrali v ponedeljek zgodaj zjutraj.

▶ 16. stran

Minuli konec tedna je bil za gorske reševalce naporen. S policijskim helikopterjem so morali žal v dolino prepeljati tudi dve mrtvi planinki. Fotografija je simbolična. / Foto: arhiv GG

Vprašaj me, sem domačin

Pod okriljem javnega zavoda Turizem Bled in ob sodelovanju Turističnega društva Bled tudi letos poteka projekt Vprašaj me, sem domačin. Informatorji nudijo informacije turistom in domačinom.

MAŠA LIKOSAR

Bled – V projektu Vprašaj me, sem domačin (Ask me, I'm local), čigar začetki segajo v leto 2018 in na Bledu oživi vsako poletje (izjema sta bili leti v času epidemije), je doslej sodelovalo že štirideset informatorjev. Med njimi je tudi Boštjan Bak, domačin z Bleda, ki je del projekta že od začetka. Letos je eden izmed desetih, ki obiskovalcem nudijo koristne informacije za še bolj doživeto in naravi prijazno izkušnjo kraja, s tem pa tudi razbremenijo oba tamkajšnja informacijska centra.

▶ 5. stran

Informatorja Boštjan Bak (desno) in Matej Kos, študent, ki se je projektu Vprašaj me, sem domačin pridružil letos / Foto: arhiv JZ Turizem Bled

V gosteh najdražja violina

Do četrтка se bodo na letošnjem, 28. Festivalu Bled zvrstili še trije koncertni večeri. Dolgoletni sopotnik festivala, izdelovalec godal mojster Edgar E. Russ, je v Festivalni dvorani predstavil najdražjo violino na svetu.

▶ 12. stran

Edgar E. Russ iz Cremona v družbi soproge z najdražjo violino na svetu, okrašeno s kristali dragocenega osmija

/ Foto: Pia Kleva

GORENJSKA

Rešitve prometnega kaosa na Vrščicu

V zadnjih letih vse prepogosto prihaja do prometnega kolapsa v dolini Vrata in na cesti čez prelaz Vrščic. Nedavno so sklenili, da v Vratih postavijo zapornice. Kaj pa bodo storili na Vrščicu ...

4

ZANIMIVOSTI

Biftek za moške, »župa« za ženske

S sklopom prireditev, ki so jih združili pod naslovom 50 pomladi filma Cvetje v jeseni, so se tudi v Turističnem društvu Stari vrh pridružili praznovanju Tavčarjevega leta.

9

ŠPORT

Priprave popestrili Francozi

Na krajski nogometni zelenici sta se minuli petek pomerili domače moštvo Triglava in nov francoski prvotigaš Le Havre, za obe ekipi pa je bila tekma dobrodošel del priprav na novo sezono.

13

RAZVEDRILO

Peter išče iskrice v očeh

Za trdno partnersko zvezo so ključni zaupanje, iskrenost in tudi vsakodnevne iskrice v očeh, meni Peter Benedik iz Spodnje Lipnice, ki bo svojo sorodno dušo skušal najti v šovu Ljubezen po domače.

17

VREME

Danes bo sončno. Jutri bo spremenljivo oblačno s popoldanskimi nevihtami. V četrtek bo pretežno oblačno s krajevnimi plohami.

15/31 °C
jutri: spremenljivo oblačno

Za zaščito vodnega vira in naravnih vrednot

Občino Gorje je v sredo obiskal predsednik državnega sveta Marko Lotrič, ki je skupaj z državnim svetnikom in žirovniškim županom Leopoldom Pogačarjem prisluhnil izzivom, s katerimi se občina srečuje. Predstavil jih je gorjanski župan Peter Torkar.

MAŠA LIKOSAR

Zgornje Gorje – Srečanje Marka Lotriča s Petrom Torkarjem in Leopoldom Pogačarjem je bilo posvečeno predstavitvi dolgoletnega prizadevanja za sprejem uredbe, ki bi zaščitila vodni vir Ovčja jama. Ta napaja že 66 tisoč uporabnikov občin Zgornje Gorenjske, in sicer Gorij, Žirovnice, Radovljice in Bleda. Gorjanski župan Peter Torkar že več kot desetletje poziva ministrstvo za naravne vire in prostor, da poostri nadzor in ukrepe na vplivnem območju zajetja v dolini Radovna. »Pravica do pitne vode je zapisana v ustavi in prepričan sem, da bomo znali dobro gospodariti z vodami,« je dejal Lotrič in opozoril tudi na primere slabega upravljanja, ki lahko vodijo do onesnaženosti s človeku nevarno bakterijo E. coli. Za zaščito vodnega vira si bo prizadeval tudi Leopold Pogačar, ki kot državni svetnik predstavlja lokalne interese občin Zgornje Gorenjske. Po njegovem

Gorjanski župan Peter Torkar, predsednik državnega sveta Marko Lotrič in državni svetnik ter žirovniški župan Leopold Pogačar / Foto: Primož Pičulin

mnenju bo pri tem ključen sistemski pristop varovanja, ki pa je, kot je dodal, že dobro urejeno. »Potrebna bo le razširitev zaščitnih ukrepov zaradi občasnega onesnaževanja, ki je posledica kmetijske dejavnosti,« je dodal Pogačar.

O Vintgarju in volkovih

Pogovor se je dotaknil še upravljanja naravnih vrednot, v konkretnem primeru soteske Vintgar, in problematike ogrožanja prebivalcev z naselitvijo volka v Alpskem svetu. »Upravljanje naravnih virov, predvsem tistih,

ki so naravne vrednote nacionalnega pomena, moramo urediti na enak način za celotno območje Slovenije, seveda s ciljem varovanja in ravnanja z našo dediščino,« je poudaril Lotrič. Dodal je, da se s tovrstnim problemom ne srečuje le soteska Vintgar,

Manjše občine so gonilo razvoja

Kot je še poudaril Lotrič, se v manjših občinah vsakodnevno srečujejo s težavami občanov, zato je osebni pristop še toliko pomembnejši. »Občutek za ljudi in

reševanje njihovih problemov pa se v gorjanski občini kaže na vsakem koraku,« je ocenil Lotrič. Povedal je, da so manjše občine gonilo razvoja. »Tu se namreč ljudje med seboj zelo dobro poznajo, zato lahko učinkoviteje vplivajo na pozitiven razvoj na več področjih.«

»Občutek za ljudi in reševanje njihovih problemov pa se v gorjanski občini kaže na vsakem koraku,« je ocenil Lotrič.

Gorjanski župan Peter Torkar verjame, da bodo vse izzive v prihodnje uspešno rešili. »O vseh problematikah se je treba pogovarjati in dogovarjati, zato sem vesel, da se je predsednik Marko Lotrič odzval povabilu in prisluhnil našim težavam in predlaganim rešitvam, saj bomo do teh prišli mnogo lažje s sodelovanjem in skupnim prizadevanjem,« je povedal župan.

Varuhov kotichek še v dveh gorenjskih občinah

MAŠA LIKOSAR

Bled, Preddvor – Varuh človekovih pravic je julija postavil in odprl Varuhov kotichek še v desetih slovenskih občinah, med njimi tudi v dveh gorenjskih, in sicer na Bledu in v Preddvoru. »Tako uresničujemo naš cilj, da do konca mojega šestletnega mandata Varuhove koticheke postavimo v čim več občinah in tako institucijo Varuha približamo čim širšemu krogu ljudi v okolju, v katerem živijo,« je ob tem pojasnil varuh Peter Svetina in dodal: »Namen koticheka je, da bodo ljudje

vedeli, kdaj in na kakšen način se lahko obrnejo na Varuha človekovih pravic. Tako jim bomo lažje pomagali, če se bodo znašli v stiski ali pa bodo imeli težave pri iskanju odgovorov oziroma pojasnil različnih institucij ali organov.« Varuhov kotichek, kjer so informacije o instituciji Varuha dostopne v klasični tiskani obliki, ima za zdaj 29 slovenskih občin, med njimi tudi dvanajst gorenjskih: Kranj, Kamnik, Cerklje na Gorenjskem, Šenčur, Vodice, Komenda, Radovljica, Žirovnica, Jesenice, Kranjska Gora, Preddvor in Bled.

Zakon s podpisi volivcev v postopek

Ljubljana – Avtorji Zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja so včeraj v državni zbor v zakonodajni postopek oddali zbranih več kot šest tisoč podpisov volivcev.

Denar za kulturne spomenike

Ministrstvo za kulturo je na razpisu za sofinanciranje obnove kulturnih spomenikov podprlo deset projektov na Gorenjskem, in sicer z dobrimi 640 tisoč evri, skupaj pa so vredni 1,4 milijona evrov.

ANA ŠUBIC

Kranj – Na javni razpis ministrstva za kulturo za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine ter iz programa sanacije najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov v letih 2023 in 2024, ki je bil odprt do 13. marca, je prispelo 284 vlog, od tega 279 formalno popolnih. Odobrili so sedemdeset projektov v skupni vrednosti dobrih 4,6 milijona evrov. Z dobrimi 640 tisoč evri bodo sofinancirali deset odobrenih projektov na Gorenjskem, njihova skupna vrednost pa je blizu 1,4 milijona evrov. Cilj spomeniškovarstvenega projektnega razpisa, s katerim spodbujajo naložbe v sanacijo kulturnih spomenikov, je ohranjanje in varovanje kulturne dediščine ter razvijanje njenega potenciala.

Na Gorenjskem je največji odobreni projekt druga faza obnovitvenih del v Kovaškem muzeju v Kropi. Po podatkih ministrstva so ocenjena na dobrih 410 tisoč evrov, od tega so

Na razpisu ministrstva za kulturo je bila uspešna tudi Župnija Kranj, ki so ji za obnovo fasade župnijske cerkve sv. Kancijana, ocenjeno na 331 tisoč evrov, odobrili 162 tisoč evrov sofinanciranja. / Foto: Gorazd Kavčič

Občini Radovljica dodelili 200 tisoč evrov sofinanciranja. Župniji Kranj so odobrili 162 tisoč evrov za obnovo fasade župnijske cerkve sv. Kancijana v centru mesta

(ocenjena vrednost projekta je 331 tisoč evrov), po 50 tisoč evrov Župniji Velesovo za restavriranje stranskih oltarjev v cerkvi Marijinega oznanjenja v Adergasu (212

tisoč evrov) in Občini Kamnik za obnovo spomenika NOB Draga Tršarja (81 tisoč evrov), dobrih 49.500 evrov družbi Metropolitana za Pantzovo gozdarsko žičnico v Blatnem grabnu v Soteski v Bohinju (99 tisoč evrov), 41 tisoč evrov Občini Škofja Loka za obnovo strehe Žigonove hiše (85 tisoč evrov), dobrih 22.500 evrov Župniji Preddvor za zamenjavo strehe na cerkvi sv. Jakoba (46 tisoč evrov) in nekaj manj kot 21 tisoč evrov Župniji Selca za obnovo notranjosti pokopališke kapele sv. Križa v Selcih (42 tisoč evrov).

Za nepovratna sredstva ministrstva je uspešno kandidiralo tudi nekaj posameznikov, med njimi dva Gorenjca. Anton Zupanc iz Bohinja na stari žagi venecijan-ki načrtuje vzdrževalna dela, ocenjena na skoraj 80 tisoč evrov, pri čemer mu je uspelo pridobiti približno polovico sofinanciranja, Ivanu Belcu iz medvoške občine pa so za dobrih osem tisoč evrov vredno obnovo čebelnjaka na domačiji pr' Lenart dodelili nekaj več kot šest tisoč evrov.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme STANISLAV GOLOREJ iz Šenčurja.

Delo na soncu naj bo varno

Delo na prostem poleti ob daljši izpostavljenosti ultravijoličnemu sevanju in vročini predstavlja tveganje za zdravje delavcev. Kako preprečiti ali vsaj omiliti posledice?

ANA ŠUBIC

Kranj – S kampanjo Varno delo na soncu Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa UKC Ljubljana ozavešča delodajalce in delavce o pomenu zaščite pred UV sevanjem in vročino pri delu na prostem. Dolgotrajna izpostavljenost soncu je eden od najpomembnejših dejavnikov za razvoj kožnega raka; vsako leto zbolijo več kot tri tisoč ljudi, od tega za melanomom kot najnevarnejšo obliko več kot šeststo. Tveganje predstavljajo tudi visoke temperature. »Z ustrezno prilagoditvijo delovnih mest in uvedbo drugih zaščitnih ukrepov lahko preprečimo ali vsaj omejimo negativne vplive sončnega sevanja in vročine na zdravje delavcev,« so poudarili na inštitutu.

Zgodnejši začetek dela

V delovnem okolju so najpomembnejši ukrepi, s katerimi skrajšamo čas izpostavljenosti soncu med 10. in 17. uro, zlasti pa v štirih opoldanskih urah. Ob tem so omenili zgodnejši začetek dela, deljen delavnik, opravljanje težjih del zgodaj zjutraj, kombinacija dela na prostem in v zaprtih prostorih oz. senc. Zelo učinkovit ukrep je oprema delovišča in delovnih strojev s premičnimi ali fiksnimi senčniki ali zastori. »Delavcem je treba omogočiti, da imajo v naravnih ali umetnih sencih pogostejše krajše odmore in daljši odmor za malico ter vselej na voljo osvežilne brezalkoholne pijače, najbolje vodo,« so svetovali. Po priporočilih naj bi delavci pri fizičnem delu na prostem

Med najbolj izpostavljenimi sončnemu UV sevanju in delu pri visokih temperaturah so gradbeni delavci, smetarji, kmetje, vrtnarji, vzdrževalci infrastrukturnega omrežja, policisti, vojaki ... / Foto: Gorazd Kavčič

spili kozarec tekočine na vsakih 15 do 20 minut oz. od šest decilitrov do enega litra na uro oz. po potrebi.

Pokrivala in zaščitna krema

Obleka za delo na prostem naj vključuje majice ali srajce z dolgimi rokavi in dolge hlače. Oblačila naj bodo oh-

še pokrivala z dodatkom za zaščito uhljev, vratu, zatlja in ramen ter sončna očala z zaščito pred sevanjem UVA in UVB. Dele telesa, ki jih drugače ni mogoče varovati pred soncem, bi morali zaščititi s kremo z zaščitnim faktorjem 30 ali več. »Krema je treba na debelo nanašati na kožo že pred začetkom

Po priporočilih naj bi delavci pri fizičnem delu na prostem spili kozarec tekočine na vsakih 15 do 20 minut oz. od šest decilitrov do enega litra na uro oz. po potrebi.

lapna in lahka, da omogočajo zračenje, a dovolj gosto tkana, da ne prepuščajo UV sevanja. »Z izobraževanjem, opozarjanjem in nadzorom je treba zagotavljati, da delavci ta priporočila upoštevajo,« so poudarili na inštitutu. Med varovalno opremo so navedli

izpostavljanja soncu in nato na vsaki dve uri, ob obilnem znojenju in brisanju kože pa še pogostejše.«

Večje tveganje za neugode pri delu

Kot so pojasnili, so sončne opekline le kratkotrajni vidni znak poškodb zaradi

nezaščitene izpostavljenosti UV sevanju. Poškodbe kože namreč nastajajo tudi ob razvoju zagorelosti in se nalagajo, z leti lahko pride do pospešenega staranja in nastanka predrakavih sprememb in kožnega raka. Sončno sevanje lahko povzroči tudi opekline oči in razvoj očesnih bolezni, ki ogrozijo vid (npr. siva mrežnica očne leče). Delavce na prostem ogroža še dolgotrajna izpostavljenost visokim temperaturam, še zlasti v kombinaciji s telesnim naporom, saj lahko pride do dehidracije in pregretja telesa, v najtežjih primerih celo do vročinske kapi. Poveča se tudi tveganje za nezgode pri delu.

Priporočila o varnem delu na soncu so dostopna na spletni strani: <http://www.cilizadelo.si/varno-delo-na-soncu.html>.

Vročina se je hitro vrnila

Zajel nas je že tretji vročinski val v tem poletju. Vročina bo trajala predvidoma do jutri.

ANA ŠUBIC

Kranj – Po nekajdnevni osvežitvi nam je bilo minuli konec tedna spet bolj vroče. V nedeljo so temperature na Gorenjskem že presegle 30 stopinj Celzija. Po napovedih meteorologa Branka Gregorčiča z Agencije RS za okolje bo vročina trajala predvidoma do jutri, nato pa kaže na osvežitev.

V vročih dneh moramo biti pozorni, da spijemo dovolj tekočine. Ponekod se je mogoče odžejati tudi z vodo iz pitnika. / Foto: Tina Dokl

Predvčerajšnjim se je denimo v Ratečah segrelo do 30,1, v Bohinjski Češnjici do 31,3, v Lescah skoraj do 32, na

letališču Brnik in v Kranju pa do 33,2 stopinje Celzija, medtem ko je bilo najbolj vroče v Črnomlju – 36,2. Vročne nam je bilo tudi včeraj, prav tako pa nam bo danes in jutri, saj se bo na Gorenjskem živo srebro povzpelo predvidoma na od 29 do 34 stopinj. »Bodo pa nevihte lahko občasno že nekoliko osvežile ozračje. Od četrтка do nedelje bodo popoldanske temperature večinoma med 22 in 26 stopinjami, plohe in nevihte pa bodo še pogostejše,« je napovedal Gregorčič.

K

KOMENTAR
MARJANA AHAČIČ

Številke in srce

Nismo si še opomogli od četrtkovega neurja, ko je Slovenijo konec tedna zajel že tretji letošnji vročinski val. Vročina je čez dan neznozna, pogosto olajšanja ne prinesejo niti noči.

Z upanjem in strahom obenem pogledujemo po vremenskih napovedih za prihodnje dni. Bo vročina trajala? Ji bo sledilo novo neurje? Napovedi niso prav optimistične. Meteorologi pravijo, da bo vročina vztrajala do sredine tedna, zaradi hladne fronte, ki se približuje, pa se znova obeta tudi petro nevihtno dogajanje.

Še vedno se najde kdo, ki ob tem le zamahne z roko in priporo: poletje pač ... Pa vendar, ko sem prejšnji četrtek iz Bohinja poročala o posledicah nočnega neurja, so vsi moji sogovorniki poudarjali, da tako silovitega divjanja narave ne pomnijo.

Njihovim izkustvom pritrjuje znanost, ki ne ponuja optimizma ali utehe. Z meritvami neizprosno pove in napoveduje: Slovenija se segreva še hitreje od svetovnega povprečja. V zadnjih šestdesetih letih se je povprečna temperatura zraka dvignila za dve stopinji Celzija.

In čeprav je vročini navkljub sredi letošnjega poletja trava še zmeraj zelena in smo na sušo, s katero smo se spoprijemali julija lani, skoraj pozabili, opozarjajo, da se je višina snežne odeje od šestdesetih let prejšnjega stoletja več kot preplovala, srednji pretoki rek v Sloveniji

pa so se zmanjšali, najbolj spomladi in poleti.

Kot so že pred nekaj leti ocenjevali na Agenciji RS za okolje, se bo do konca 21. stoletja naraščanje temperature zraka še nadaljevalo, povečalo se bo število in trajanje poletnih vročinskih valov, povečala se bosta jakost in pogostost izjemnih padavin in po drugi strani jakost kratkotrajnih suš med posameznimi padavinskimi dogodki.

Če smo poštene do sebe in do družbe, lahko priznamo, da smo vse to v zadnjem obdobju že izkusili. Se spomnite lanskega požara na Krasu? V teh dneh mineva ravno leto dni, odkar je z grozljivo silovitostjo pustobil po prepisnih planotah čisto blizu nas.

A vendar: naravne ujme in nesreče, kakorkoli strašne že so, so prinesle tudi nekaj dobrega: občutek za skupnost in pripravljenost pomagati drug drugemu. To smo imeli priložnost videti lani na Krasu, to smo lahko videli prejšnji teden, ko je veter odkrival strehe in lomil drevesa. Gasilci, sosedje, občani ... – ljudje s srcem, ki jim je mar za druge.

Če nas torej skrbi, kako nam bo narava spet pokazala zobe v prihodnjih dneh – in prav je, da nas – lahko obenem vsaj nekaj utehe najdemo tudi v misli, da bo, če tokrat doleti nas, tudi nam nekdo pomagal. Tudi to drži, tako kot držijo številke na merskih instrumentih znanstvenikov.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senozetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

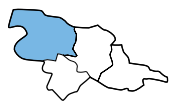
OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Elektriko zagotovili v enem dnevu

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zaradi močnega vetra v neurju minuli četrtek zgodaj zjutraj je bila prekinjena dobava elektrike za okoli 700 odjemalcev iz vasi na območjih Železnikov, Bohinja, Zgornjega Jezerskega, v okolici Podnarta in na območju Uskovnice ter Pokljuke. Na Elektru Gorenjska so pojasnili, da so se vse razpoložljive ekipe takoj lotile vzpostavljanja rezervnega napajanja. Do konca dneva so bili tako vsi odjemalci

znova oskrbljeni z električno energijo, bodisi s pomočjo agregatov bodisi z rezervnim napajanjem. Največ težav pri odpravi škode na omrežju so povzročala podrtja drevesa ob sredjenapetostnih daljnovodnih povezavah na petih lokacijah. Vse odjemalce opozarjajo, naj se izogibajo poškodovanim območjem, prav tako naj se ne dotikajo vodnikov in naj z napravami ravnajo, kot da so pod napetostjo. Poškodbe na omrežju lahko odjemalci sporočajo tudi na številko 112.

Vgradnja UV dezinfektorja na vodnem viru Peričnik

Jesenice – Na vodnem viru Peričnik poteka vgradnja UV dezinfektorja. Kot so pojasnili na Občini Jesenice, je bilo najprej treba izvesti začasno dostopno pot čez strugo Bistrice, opraviti posek dreves in zakoličbo obstoječega vodovoda. V nadaljevanju se je izvajalec lotil izkopov za jaške in vsa ostala potrebna dela za vgradnjo UV dezinfektorja. Hkrati bodo obnovili odsek vodovoda med glavnim jaškom za vgradnjo UV dezinfektorja in jaškom za vzdrževanje tlaka. Naložba je vredna milijon evrov, financirali jo bodo iz občinskega proračuna. Vgradnja UV dezinfektorja bo odpravila stalno dezinfekcijo sistema s hipokloritom, torej kloriranje pitne vode. Na Občini Jesenice pričakujejo, da bo obenem tudi delno odpravila ukrep prekuhanja ob manjših prekoračitvah motnosti vodnega vira.

Vgradnja UV dezinfektorja na vodnem viru Peričnik bo odpravila potrebo po kloriranju pitne vode. / Foto: arhiv Občine Jesenice

Kako prijaviti škodo

Zavarovalnice svetujejo, da škodo, nastalo v zadnjih neurjih, prijavite po spletu, kar bo pospešilo reševanje škodnega primera. Nastale poškodbe tudi fotografirajte.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V slovenskih zavarovalnicah po četrtkovih neurjih beležijo povečano število klicev zaradi nastale škode, zato so cenilci že ves čas na terenu. Ob tem zavarovance spodbujajo k prijavi škode na daljavo na njihovih spletnih straneh, kar bo pospešilo reševanje škodnega primera. Njihovi predstavniki jih bodo poklicali v nekaj dneh in se z njimi dogovorili o nadaljnjem poteku reševanja škodnih zahtevkov.

S prijavo ni treba hiteti

V Zavarovalnici Triglav zavarovancem sporočajo, da sta jim na voljo tudi digitalna poslovalnica i.triglav in 24-urna brezplačna dežurna telefonska številka o80 555 555. Za pomoč pri oddaji škodnega zahtevka se zavarovanci lahko vedno obrnejo tudi na svojega zastopnika ali obiščejo najbližje predstavništvo oziroma območno enoto Zavarovalnice Triglav. »Kljub temu da za prijavo škode velja tridnevni rok po njenem nastanku, zavarovalnica v primeru tovrstnih dogodkov upošteva tudi kasnejše prijave. Z oddajo prijave zavarovancem torej ni treba hiteti, razen v primeru, ko gre za žita in ostale kmetijske kulture, ki so tik pred žetvijo,« poudarjajo. Ob tem zavarovancem svetujejo, da naj, če je to varno, posnamejo nekaj fotografij, ki naj čim natančneje

Kljub temu da za prijavo škode velja tridnevni rok po njenem nastanku, zavarovalnica v primeru tovrstnih dogodkov upošteva tudi kasnejše prijave, pojasnjujejo na Zavarovalnici Triglav. / Foto: Silvo Režek/PGD Bohinjska Bistrica

prikazujejo škodo. Poškodovane predmete, če je le mogoče, naj shranijo, dokler se s predstavnikom zavarovalnice ne dogovorijo o nadaljnjem poteku reševanja škodnega zahtevka. »Pri oddaji prijave naj poškodovane stvari čim natančneje navedejo, priložijo morebitne fotografije ter pripišejo tudi telefonsko številko in številko transakcijskega računa, kamor lahko zavarovalnica nakaže zavarovalnino,« še dodajajo.

Škodo na premoženju fotografirajte

V Zavarovalnici Sava pa sporočajo, da nastalo škodo na premoženju

fotografirajte in fotografije priložite ob spletni prijavi, saj bo tako cenilec že ob pregledu spletne prijave videl obseg nastale škode in ocenil, ali je za cenitev potreben tudi ogled. S tem bo po-

in če gre za nepremičnino, začnete sanacijo. Če je neurje s točo poškodovalo vaše vozilo, storite podobno. V primeru razbitih stekel prekrijte mesta, kjer bi lahko v notranjost tekla voda, ali vozilo

Za pomoč pri oddaji škodnega zahtevka se zavarovanci lahko obrnejo tudi na svojega zastopnika.

stopek obravnave zavarovalnega primera še krajši. »Pomembno je, da v primeru nastale škode zaščitite svoje premoženje in s tem preprečite, da bi se obseg škode povečal. Svetujemo, da kraj škode zavarujete, odstranite veje, drevesa in podobno, nastalo škodo fotografirate,

postavite pod streho. S pravilom počakate, saj morate škodo najprej prijaviti, da naša zavarovalnica poda temelj,« svetujejo in dodajajo, da lahko zavarovanci pomoč oziroma dodatne informacije prejmejo v klepetu na zav-sava.si, na info@zav-sava.si in na o80 19 20.

Rešitve prometnega kaosa na Vršiču

V zadnjih letih zaradi priljubljenosti Julijskih Alp vse prepogosto prihaja do prometnega kolapsa v dolini Vrata in na cesti čez prelaz Vršič. Nedavno so sklenili, da v Vratih postavijo zapornice. Kaj pa bodo storili na Vršiču ...

NIKA TOPORIŠ

Kranjska Gora – Če ste se v preteklih poletnih sezonah odpravili čez prelaz Vršič, ste zagotovo doživeli pravo kalvarijo, preden ste prišli do zelenega cilja. Prometne obremenitve so na omenjenem območju izredno problematične, saj poleg slabe volje voznikov prinašajo tudi negativne vplive na Triglavski narodni park. Županja Občine Kranjska Gora Henrika Zupan je poudarila, da si na občini že dolga leta prizadevajo urediti prometni režim, vendar se situacija ne izboljšuje.

Dva koraka rešitev

Kot so pojasnili na ministrstvu za infrastrukturo, so ocenili, da umirjanje prometa čez prelaz Vršič potrebuje dva koraka rešitev. Prvi korak v letošnji sezoni je prihajajoči podpis sporazuma,

Za tranzitne potnike bo omogočen brezplačni prehod, saj gre za državno cesto, ob prekoračitvi časovnega okvira, ki bo določen, pa bo na izstopni zapornici treba plačati.

s katerim bo občina lahko urejala parkirni kaos, ki ga povzročajo nepravilno parkirani avtomobili ob cesti, in ureditev javnega prevoza.

Drugi korak pa na ministrstvu vidijo v postavitvi zapornic na obeh straneh prelaza ter omejenem številu parkirišč na vrhu prelaza, kjer pa bo po besedah pristojnega ministrstva parkiranje precej drago, saj želijo ljudi od-

vrniti od potovanja z osebnimi vozili in jih spodbuditi k uporabi javnih prevoznih sredstev. Kljub temu bo za tranzitne potnike omogočen

brezplačni prehod, saj gre za državno cesto, ob prekoračitvi časovnega okvira, ki bo določen, pa bo na izstopni zapornici treba plačati.

»Na Vršiču nas še čaka dokončna uskladitev projekta, saj gre tam za nekoliko zahtevnejši postopek. Treba je pripraviti projekt, dobiti vsa ustrezna soglasja, ampak stvar bo urejena. Mislim, da smo naredili kar velik korak naprej,« je pojasnila ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek. Tudi direktor Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo Bojan Tičar je poudaril, da je prelaz Vršič velik zalogaj, saj je sama cesta gradbeno daleč

Umirjanje prometa čez prelaz Vršič je zahteven proces, ki ga bodo v prihodnosti reševali s postavitvijo zapornic na koncu jezera Jasna in na bovški strani prelaza. / Foto: Tina Dokl

najbolj zahtevna. »Upoštevati moramo stroko in varnost, seveda pa tudi krajino in vse druge deležnike, ki so tu prisotni,« je dejal in dodal, da je predvidena tudi prenova, za katero pripravljajo dokumentacijo, razmišljajo pa tudi o predoru, na katerega pa bo treba še počakati. Da so

rešitve korak v pravo smer, je dejal tudi minister za naravne vire in prostor Uroš Brežan in dodal, da pa morajo rešitve omejevanja prometa delovati z roko v roki z zagotavljanjem javnega prevoza, saj le tako lahko preidemo v stanje, za katero si prizadevamo.

O albansko govorečih tujcih

Na zadnji seji občinskega sveta na Jesenicah so govorili tudi o stanju na področju socialnega varstva in o problematiki vključevanja albansko govorečih tujcev, ki jih je vse več.

URŠKA PERNEL

Jesenice – V jeseniški občini se v zadnjih letih povečuje delež tujcev in konec lanskega leta jih je bilo že 15,9 odstotka. To je skoraj enkrat več, kot znaša slovensko povprečje, ki je 8,5 odstotka. Povečuje se zlasti število albansko govorečih priseljencev. O tem so govorili na zadnji seji občinskega sveta, ko je analizo stanja na področju socialnega varstva na Jesenicah predstavila Anita Bregar, pomočnica direktorice Centra za socialno delo Gorenjska, enota Jesenice. Bregarjeva je povedala, da je pri sporazumevanju nepogrešljiva pomoč prevajalke iz albanskega jezika, ki je zaposlena na Ljudski univerzi Jesenice, na center pa prihaja enkrat tedensko oziroma vsakič ob nujnih zadevah, da pomaga pri prevajanju.

V razpravi so občinski svetniki med drugim opozorili, da se albansko govoreči tujci ne vključujejo v družbo, problem je tudi neznanje slovenskega jezika. Spraševali so se, na kakšen način bi jih lahko spodbudili, da bi bili bolj aktivni pri vključevanju v družbo.

»Poznajo samo svoje pravice«

Občinski svetnik Vlado Mlinarec je ob tem dejal, bi se tujci po petih letih bivanja

Jesenice: delež tujcev v občini je večji od slovenskega povprečja. / Foto: Nik Bertoncelj

na Jesenicah lahko naučili vsaj osnovnega pogovornega jezika. »V Avstriji se po enem letu vsi sporazumevajo v nemščini, na Jesenicah pa to očitno ni potrebno,

Pri sporazumevanju je nepogrešljiva pomoč prevajalke iz albanskega jezika.

ker tujci poznajo samo svoje pravice, ne pa tudi dolžnosti. Za ljudi, ki se nočejo vključevati v družbo, bi morali imeti neko omejitev pri npr. prejemanju transferov, kajti tak odnos je nesprejemljiv,« je menil.

Kot je pojasnila Bregarjeva, omenjeni tujci večinoma prejema samo letne pravice, kot so otroški dodatek in subvencija vrtca, drugih mesečnih transferov pa ne. Si-

cer Jesenice niso nobena izjema, kar se tiče slabega znanja slovenščine med albansko govorečimi tujci, je dodala. Na Ljudski univerzi Jesenice organizirajo tečaje slovenskega jezika, prijav je sicer vselej veliko, a na

koncu je udeležba majhna, je navedla.

»Pomanjkanje govornih oziroma jezikovnih spretnosti, ki se opaža že v vrtcih, je tudi posledica uvedbe novih tehnologij, ki pripomorejo k temu, da se bistveno manj bere, medsebojno komunicira ...« je menila. Sicer pa so na centru v preteklosti prostovoljno vodili skupino za tujke, da bi jim pomagali pri vključevanju v družbo. »Ta projekt je bil zelo uspešen, saj je nekaj teh tujk dobilo tudi zaposlitve, predvsem pa so se začele vključevati v družbo,« je povedala.

Urejajo tudi parkirišče

Občina Radovljica je v sklopu obnove kopališča preuredila krožišče na vstopu v kompleks in parkirišče pod kostanji, urejajo pa tudi peščen parkirišče v bližini zdravstvenega doma.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Kot je pojasnil župan Ciril Globočnik, gre pri trenutnih delih predvsem za ureditev odvodnjavanja problematične meteorne vode pri zdravstvenem domu. V sklopu tega posega se na bližnje večje makadamsko parkirišče med Oblo gorico in zdravstvenim domom umeščajo ponikovalnice, ki bodo povezane z najstarejšim delom objekta zdravstvenega doma, kjer imajo ob hudih nalivih težave z vodo v kleti, je povedal.

»Tudi to parkirišče bomo na koncu uredili, v skladu z zazidalnim načrtom bo 'zeleno', a projekt še ni niti v fazi projektiranja. Načrtujemo tudi spremenjen režim parkiranja,« je pojasnil.

Dodal je še, da so v sklopu del preverjali stanje dreves pred vhodom v bazenski kompleks. Kot pravi, so tista, ki so znotraj manjšega rondoja neposredno pri vhodu, zdrava, kostanji na peščnem parkirišču pa manj; enega od njih bo jeseni zagotovo treba odstraniti.

Na makadamskem parkirišču nasproti zdravstvenega doma trenutno umeščajo ponikovalnice, povezane z zdravstvenim domom.

Sodelovanje v akciji Najlepša cvetlična zasaditev

Jesenice – Občina Jesenice vabi občane k sodelovanju v akciji Najlepša cvetlična zasaditev v občini Jesenice. Predloge s fotografijami lahko pošljejo po elektronski pošti na naslov: metka.zalokar@jesenice.si najkasneje do 31. avgusta.

Vprašaj me, sem domačin

1. stran

Kot pravi Bak, je delo informatorja zlasti v vročih poletnih dneh lahko nekoliko naporno, a to odtehta občutek zadovoljstva, ko turistom in domačinom zagotovijo pomoč. »Svoje delo imam zelo rad, saj je zanimivo in v korist ljudem ter kraju,« je poudaril Bak.

Informatorji so ob Blejskem jezeru, predvsem na promenadi, v parkih ter na območju od Grajskega kopališča do Grand Hotela Toplice, prisotni od 1. julija do konca avgusta, in sicer vsak dan med 10. in 14. uro ter med 16. in 20. uro. Če se bo izkazalo, da je njihova prisotnost potrebna tudi po koncu avgusta, se bo ta podaljšala do 15. septembra.

Izrekajo tudi opozorila

Bak poudarja, da je naloga informatorjev obveščanje obiskovalcev. »Izrekamo pa tudi prijazna opozorila, da so

nekateri aktivnosti prepovedane, kot so kopanje v jezeru na določenih mestih, predvsem iz varnostnih razlogov, uživanje alkohola in pikniki ob jezeru ter hoja po travi. Opozorimo tudi, da morajo biti psi na povodcih, po-

Informatorji so ob Blejskem jezeru, predvsem na promenadi, v parkih ter na območju od Grajskega kopališča do Grand Hotela Toplice, prisotni od 1. julija do konca avgusta, in sicer vsak dan med 10. in 14. uro ter med 16. in 20. uro.

zivamo k spoštovanju narave in živali,« je dejal Bak. Vendar so tudi izjeme, ko gre za osebe na invalidskih vozičkih ali družine z majhnimi otroki, ki denimo posedajo v senci na nedovoljenem mestu. »Teh ne preganjamo, saj smo razumevali in želimo v prvi vrsti zagotoviti prijetno bivanje na Bledu.«

Informatorjem pri delu pomagajo reditelji, ki so z

njimi ob petkih, sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro. Oni pa so v pomoč redarjem, tesno sodelujejo z blejsko občino, turističnim društvom in Infrastrukturo Bled. Lani je bila v okvirju projekta namešče-

na tudi informacijska stojnica pred Grajskim kopališčem, kjer so informatorji gostom na voljo z različnimi informacijami.

Pozdravljajo tovrstno informiranje

Bled so letos obiskali turisti iz več kot 180 držav sveta, na informatorje pa se po Bakovih besedah najpogosteje obrnejo Angleži, Čehi,

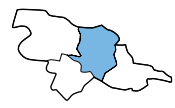
Informatorji ob Blejskem jezeru, na najbolj obiskanem delu, nudijo obiskovalcem različne informacije, s tem pa razbremenijo oba informacijska centra ter obenem razveselijo turiste in domačine. / Foto: Tina Dokl

Madžari, Hrvati in Srbi. Največ vprašanj prejmejo glede turističnih znamenitosti. »Kako priti do kakšne zanimive blejske točke, na primer do pletne in blejskega otoka, kako do soteske Vintgar, Blejskega gradu, vršacev Osojnica in Ojstrica ali poletnega sankanja na Straži, vožnje z vlakom ali fijakarji okoli jezera, je

naštel Bak.« Prav tako jih seznanijo z brezplačnimi javnimi prevozi in dodatnimi avtobusi, predstavijo pa jim tudi druge slovenske znamenitosti in turistične kraje. »Odziv obiskovalcev na informatorje je vedno izvrstno informiranje.«

Na vprašanje, nad čim so turisti navdušeni, Bak

odgovori: »Predvsem nad pitniki in tem, da je pitna voda zastoj. Pogosto osupnejo nad edinstveno okolico in njeno čistostjo.« Domačini pa, kot je še povedal Bak, na drugi strani najpogosteje pristopijo k njim, da pohvalijo njihovo delo in izrazijo zadovoljstvo, da so na Bledu tudi z njihovo pomočjo omejili nedovoljeno ravnanje.

Javno razgrnili zazidalni načrt za območje Šolski center Zlato polje

V Kranju do konca poletja poteka javna razgrnitev sprememb zazidalnega načrta za območje Šolski center Zlato polje. Te so potrebne zlasti zaradi ureditve prometnega omrežja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju poleg javne razgrnitve četrth sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta Mestne občine Kranj (MOK) ta čas poteka tudi javna razgrnitev tretjih sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta (ZN) za območje Šolski center Zlato polje, katerih osnutek je mestni svet že potrdil. Javna razgrnitev poteka do 31. av-

sprememb in dopolnitev ZN Šolski center Zlato polje potreba po ustrezni ureditvi prometnega priključevanja območja na mestni vpadnici – na Bleiweisovo in Koroško cesto – ter dograditev notranjega prometnega omrežja. Sedanje prometne povezave na severnem delu Zlatega polja namreč niso ustrezno urejene, v bližnji prihodnosti pa pričakujejo pospešeno pozidavo območja, ki bo segla vse do koridorja predvide-

določitvijo pogojev za umestitev nove večnamenske športne dvorane, pozidavo Šolskega centra Kranj, gradnjo stanovanj ob Bleiweisovi in Koroški cesti itd.

»Bistveno je, kako razbremeniti Kidričevo cesto, še posebej na križišču pri Osnovni šoli Franceta Prešerna, ki zdaj predstavlja glavno vstopno točko na območje. Ob Bleiweisovi cesti se bodo širile dejavnosti – dom za upokojece, manjše stanovanjsko naselje, nova športna dvorana, predvidena je tudi umestitev nove gorenjske bolnišnice, ob Koroški cesti pa je nasproti Lidla predviden tudi Hofer in gradnja 224 stanovanj,« je pojasnil župan Matjaž Rakovec.

Zakaj ne gradijo krožišč

Osnutek odloka sprememb ZN je mestni svet obravnaval na zadnji seji pred poletnim praznikom. Med drugim je svetnica Saša Kristan (SDS) postavila vprašanje, zakaj na Koroški cesti

Zazidalni načrt za območje Šolski center Zlato polje spreminjajo tudi zaradi ustrezne ureditve prometnega priključevanja na Koroško cesto. / Foto: Gorazd Kavčič

ne zgradijo krožišč, ki bi po njenem mnenju omogočala večjo pretočnost prometa kot predvidena semaforizirana krožišča. Mihaela Šuštar Gruber, ki po pooblastilu župana vodi Skupno

službo urejanja prostora, je pojasnila, da sta tako Koroška kot Bleiweisova cesta državni cesti, za kateri je predpisana velikost krožišč s premerom najmanj sedemdeset metrov, za kar pa na

Koroški cesti ni dovolj prostora. »Država se drži predpisov in manjšega od takega krožišča ne bodo gradili, razen če bi uredili začasno krožišče, kot je pri Aquasavi,« je povedala.

Na območju bodo poleg sedaj prevladujočega univerzitetnega in srednješolskega središča s stanovanjskim programom omogočili tudi možnost razvoja predvsem zdravstvene in športne dejavnosti.

gusta, javna obravnava prostorskega dokumenta pa je predvidena 23. avgusta v sejni dvorani MOK. Vpogled v dokumentacijo je sicer mogoče na Prostorskem portalu Mestne občine Kranj (prostor.kranj.si).

Kot so pojasnili na MOK, je razlog za pripravo novih

ne severne obvoznice. Spreminja se tudi programska zasnova območja, na katerem bodo poleg sedaj prevladujočega univerzitetnega in srednješolskega središča s stanovanjskim programom omogočili tudi možnost razvoja predvsem zdravstvene in športne dejavnosti z

Obletnica sporazuma o sodelovanju

Kranj – Ob dvajseti obletnici podpisa sporazuma med Planinsko zvezo Slovenije (PZS) in Nepalsko planinsko zvezo (NMA) sta se minuli teden v Kranju srečala in obudila spomine mag. Franc Ekar, podpisnik dokumenta, takratni predsednik PZS, zdaj predsednik nadzornega odbora zveze, in častni generalni konzul Nepala v Sloveniji mag. Aswin Kumar Shrestha, ki je aktivno sodeloval pri pripravi sporazuma. »Zapisali smo, da si bosta zvezi prizadevali za varovanje in ohranjanje gorskega sveta, za sodelovanje na področju kulturno-umetniških planinskih dogodkov in prireditev, po zmožnostih za nudenje pomoči in logistike pri reševanju ponesrečenih v gorah, za pomoč pri izvedbah planinsko-alpinističnih tečajev in prve pomoči ter iskanju raznih dovoljenj, za sodelovanje z inštruktorji alpinizma in gorskega reševanja pri izvedbah strokovnih tečajev, za sodelovanje pri izdelavi gorskih tematskih priločnikov in himalajskem turizmu ..., pa tudi to, da bo PZS imela možnost prenoviti predstavitev slovenskega planinstva in alpinizma v himalajskem muzeju v Pokhari,« je spomnil Ekar. Kot je še pojasnil, je bila pobudnik sporazuma, podpisanega v Katmanduju, Komisija za odprave v tuja gorstva PZS. »V letu 2003 je bila petdeseta obletnica osvojitve Everesta in v sklopu praznovanja jubileja smo na osnovi dolgoletnega sodelovanja in gorskega prijateljstva ter z željo po nadaljnjem povezovanju sklenili medsebojni dogovor.« V letu 2009 sta ga zvezi še dopolnili. »Tudi zaradi politične spremembe, saj je Nepal, ki je bil do tedaj kraljevina, postal republika,« je dodal Ekar.

Franc Ekar in Aswin Kumar Shrestha / Foto: osebni arhiv

Delavno in zdravo življenje

Častljivo 101 leto je pretekli četrtek praznovala Marjeta Pintar iz Podbrezij, mati, babica in prababica, ki se svojega življenja spominja predvsem kot zelo delavnega in zdravega. V Domu starejših občanov v Naklem so ji pripravili prav posebno praznovanje.

NIKA TOPORIŠ

Naklo – Marjeta je bila rojena na Kubovi oziroma Grašičevi domačiji v Podbrezjah, imela pa je še dve sestri in štiri brate. Njeno življenje je zaznamovalo delo, ki ga je bilo doma na pretek. »Nikoli nisem hodila v službo, celo

Zelo rada je prebirala različne knjige, veliko je kuhala in pekla.

življenje sem delala doma, vedno se je našlo kaj. Vsem sem pomagala, kar je kdorkoli potreboval,« je dejala. Zelo rada je prebirala različne knjige, veliko je kuhala in pekla. Kot je pojasnila, je bila v kuhinji res doma, najraje pa je pripravljala domače in preproste jedi. Poleg dela, ki je predstavljalo velik del njenega življenja, se Marjeta Pintar lahko ponaša z nečim prav posebnim. »Celo

življenje sem bila zdrava, nikoli nobenih zdravil, nič. Šele po 90. letu sem se počutila malo slabše, da me je zdravje začelo zapuščati,« je pojasnila. Slavljenko so na praznovanju spremljali njeni otroci, hči Marjana ter sinova Janez in Lojze. Poudarili so, da se mama od nekdanj dobro drži, zdravstvenih težav pa ni imela niti med epidemijo, ko so mnogi trepetali za svoje zdravje.

Na dan njenega rojstnega dne, 13. julija, so slavljenki pripravili pravcati koncert, saj so jo presenetile pevke ženskega pevskega zbora Regina istoimenskega kulturnega društva, ki jih je na citrah spremljal Zvone Horvat. Zapele so Sijaj, sijaj sončece, Sem deklica mlada, vesela, Kaj mi nuca planinca, Pa se sliš in druge pesmi, ki so ji pričarale čudovit rojstni dan. Slavljenki je prišel voščiti tudi nakelski župan Ivan Meglič, ki je dejal, da je 101 leto res lep in visok

Slavljenka Marjeta Pintar z županom Občine Naklo Ivanom Megličem, sinovoma Lojzetom in Janezom ter hčerko Marjano / Foto: Tina Dokl

življenjski jubilej. »Včasih smo vsi navdušeno komaj čakali, da bomo dobili 'stoenko', in mislim, da je tudi mama Marjeta lahko vesela, saj praznuje v krogu ljubljencev,« je dejal. Na vprašanje,

kakšen je recept za dolgo življenje, je slavljenka po razmisleku odgovorila, da bi težko rekla, vendar sklepa, da poštenost in delavnost. »Taka sem bila jaz, lahko bi bilo to,« je še povedala.

Kočo na Ledinah obnavljajo

V letošnjem poletju kočna na Ledinah nad Jezerskim ni stalno odprta, saj se je Planinsko društvo Kranj lotilo postopne celovite obnove planinske postojanke.

ANA JAGODIČ DOŽAN

Jezersko – Konec julija bo minilo 46 let, odkar je bila na planoti Ledine, v bližini ledenika pod Skuto, odprta Kranjska kočna. Postala je privlačen cilj (ali vmesna postojanka) za ljubitelje gora in za smučarske navdušence. Na ledeniku je večkrat smučala tudi tedanja jugoslovanska smučarska reprezentanca z Juretom Frankom in Bojanom Križajem na čelu. Pred enajstimi leti, ob 35-letnici kočne, so na Ledinah začeli pripravljati koncerte klasične glasbe in v naslednjih letih še nekajkrat poskrbeli za kulturna doživetja.

»Kočna ima velik potencial, nahaja se ob Slovenski planinski poti, obiskovalci so z vsega sveta ... treba pa jo je temeljito obnoviti,« pove predsednik Planin-

»Kočna ima velik potencial, nahaja se ob Slovenski planinski poti, obiskovalci so z vsega sveta ...«

skega društva Kranj Primož Černilec. V društvu ocenjujejo, da bo obnova trajala vsaj tri leta. »Letos nameravamo urediti vodovodni sistem; če nam uspe pravočasno dobiti

Kranjska kočna se s svojo arhitekturo razlikuje od drugih planinskih postojank. / Foto: arhiv PD Kranj

material, pa bi radi obnovili še sanitarije in kopalnice. Čakalne dobe so dolge,« je pojasnil. Zaradi načrtovanih del za letošnjo sezono niso iskali oskrbnika kočne – to vlogo prevzemajo člani društva. »V kočni strezemo le pijačo. Kdaj bo odprta, obveščamo vsak teden sproti, zato planincem svetujemo, da pogledajo na našo spletno stran pdkranj.si, obvestila o obratovanju pa smo namestili tudi na več lokacijah na Jezerskem.« Vzpon do kočne je možen po Slovenski ali Lovski poti, ki je bila pred desetimi leti temeljito prenovljena. Pot skozi Žrelo

je zaprta –že od leta 2018. »Obstaja nevarnost večjega padanja kamenja, zato bo ta pot v kratkem tudi opuščena oziroma ukinjena,« nam je povedal Černilec.

Osrednji projekt v okviru celovite obnove kočne bo energetska sanacija, za katero trenutno pripravljajo dokumentacijo, k izvedbi pa želijo pristopiti prihodnje leto. Po besedah sogovornika bi z njo lahko tudi podaljšali obdobje, v katerem je kočna odprta. »Zdaj je odprta tri, štiri mesece na leto. To obdobje bi radi podaljšali na pol leta. Izven sezone bi lahko v kočni prespali alpinisti ...« Trenutno je

v kočni štirideset ležišč, ki v letošnji sezoni zaradi obnove niso na voljo. »Število ležišč bomo zmanjšali, saj je cilj naših vlaganj dvig kakovosti in izboljšanje ponudbe,« je pojasnil Černilec. Kot je še povedal, so kandidirali tudi na razpisu za sredstva iz Kohezijskega sklada, a bili neuspešni. Ker menijo, da je bila zavrnitev neupravičena, so se pritožili. »Čakamo na razplet ... Če ne dobimo sredstev, bomo za obnovo Kranjske kočne namenili del denarja, ki smo ga prejeli s prodajo nekdanje planinske kočne na Krvavcu, zdaj preurejene v hotel Rozka.«

V Lipici gradijo krožišče

Maja se je začelo urejanje križišča Lipica z navezavo kolesarskih stez, od včeraj naprej pa je zaprta cesta med Lipico in Gostečami ter pas za vožnjo naravnost med Kidričevo cesto in Lipico.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Po tem, ko se začela gradbena dela na državni cesti Škofja Loka–Jeprca in je v prvi fazi promet med Godešičem in križiščem Lipica potekal dvostransko z obojestranskim zoženjem in zgolj z občas-

Zapore bodo predvidoma trajale do konca avgusta, obvoz pa je možen po poljanski obvoznici.

nimi kratkimi zastoji, se je ta teden začela druga faza gradnje.

Krožišče v Lipici bo namreč postalo krožišče, za to pa je potrebna tudi zapora cest. Dolgotrajna popolna zapora prometa je tako od včeraj naprej na lokalni cesti med Lipico in Gostečami in na pasu za vožnjo naravnost

Po tem, ko je bila zaradi gradnje zaprta kolesarska pot od Lipice proti Godešiču, je ta teden začela veljati tudi zapora lokalnih cest. / Foto: Primož Pičulin

na lokalni cesti med Kidričevo cesto in Lipico.

Prav tako po novem velja zapora javnih prometnih površin, kar pomeni, da so zaprti avtobusno obračališče in postajališča Lipica ter parkirišče Lipica.

Zapore bodo predvidoma trajale do konca avgusta. Obvoz je možen po poljanski obvoznici in je ustrezno označen. Avtobusi Loško je ekološko bodo vozil do in od postajališča Škofja Loka Kroj. Odgovorni

opozarjajo na upoštevanje začasnih prometnih signalizacij ter prosijo za razumevanje. »Poleti so zaradi dopustov ceste sicer veliko manj obremenjene, pa vendar bo potrebna strpnost,« še dodajajo.

Slapar imenoval še podžupanjo

MAŠA LIKOSAR

Kamnik – Župan Občine Kamnik Matej Slapar je s 1. julijem na mesto podžupanje imenoval Romano Učakar, ki je zadolžena za področje družbenih dejavnosti

zavoda VVZ Antona Medveda Kamnik, v svetu staršev Osnovne šole Toma Brejca pa sodeluje od šolskega leta 2019/2020. V mandatu 2022–2026 je bila izvoljena v Občinski svet Občine Kamnik in je predsednica

Romana Učakar, podžupanja Občine Kamnik / Foto: Gorazd Kavčič

sti in razvoj trajnostnega turizma v občini Kamnik. V lokalni politiki je prisotna že več kot 15 let. V mandatsnem obdobju 2014–2018 je bila izvoljena v svet KS Godič, vendar je mandat zaradi selitve na Duplico predčasno prekinila. Kot predstavnica staršev je bila v obdobju 2016–2019 članica sveta

Odbora za družbene dejavnosti in vodja svetniške skupine. Funkcijo podžupanje bo opravljal poklicno. Župan Slapar pa je že marca za podžupana imenoval Uroša Pirca, ki funkcijo opravlja nepoklicno, zadolžen pa je za prostorsko načrtovanje in izgradnjo infrastrukturnih objektov.

Srečanje izgnancev Gorenjske

Škofja Loka bo to soboto gostila jubilejno, dvajseto srečanje izgnancev Gorenjske, ki ga pripravlja škofjeloška območna organizacija Društva izgnancev Slovenije.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – S škofjeloškega območja je bilo v letih 1941–1945 več kot 850 prebivalcev izgnanih, izseljenih, interniranih, ukradenih, interniranih, v Avstrijo, Nemčijo, Srbijo, Italijo, Poljsko, Hrvaško in po Sloveniji.

Območna organizacija Društva izgnancev Slovenije (DIS) Škofja Loka, ki je bila ustanovljena leta 1992 in jo vodi Rudi Zadnik, se posveča predvsem sodelovanju z društvom izgnancev Gorenjske in Slovenije. Na področju Gorenjske namreč uspešno deluje koordinacijski odbor Gorenjske, v katerem so vključeni DIS KO

Bled, Jesenice, Radovljica, Kranj, Trzin in Škofja Loka. Decembra leta 2018 so namreč ukinili DIS KO v Srednji Dobravi, v letu 2019 pa še DIS KO Bohinj.

Društvo izgnancev Slovenije iz območne enote Škofja Loka to soboto, 22. julija, organizira že 20. srečanje gorenjskih izgnancev. V restavraciji Kompliment na Trati se bo v soboto začelo ob 11. uri s sprejemom gostov, pozdravom predsednika DIS OO Škofja Loka Rudija Zadnika in gostov ter slavnostnim govorom. Sledila bosta podelitev priznanj DIS in kulturni program, srečanje pa se bo nadaljevalo s pogostitvijo in druženjem udeležencev.

Občasna popolna zapora

Cerklje – Na občinski cesti Možjanca–Štefanja Gora–spodnja postaja žičnice Krvavec bo od torka, 18. julija, do vključno četrta, 20. julija, in od ponedeljka, 24. julija, do vključno četrta, 27. julija, popolna zapora, in sicer od 8. ure do 10.30, od 11. ure do 13.30 ter od 14. do 16. ure. Kot še obvešča Občina Cerklje, bo dostop mogoč iz smeri občine Preddvor.

Škoda tudi v občini Železniki

Nedavna neurja so poškodovala infrastrukturo v Davči, Martinj Vrhu in Potoku, znamenje na Češnjici, odneslo je konstrukcijo novega mostu Na Klovžah.

ANA ŠUBIC

Železniki – Neurja z nalivi in močnim vetrom so minuli teden pustošila tudi po občini Železniki. Kot je pojasnil župan Marko Gasser, je nastala kar precejšnja škoda

bodo upravičeni do državne pomoči.

Selška Sora je v četrtek prestopila bregove na lokaciji pri davškem mostu, mesta Železniki pa k sreči ni poplavelo, je dejal župan. Je pa narasla reka že

Narasla Selška Sora je že drugič v štirinajstih dneh odnesla konstrukcijo novega mostu Na Klovžah v Železnikih.

/ Foto: Simon Benedičič

na komunalni infrastrukturi oz. cestah predvsem na območju Davče, Martinj Vrha in Potoka, kjer so bile padavine najboljše. Sprožilo se je več zemeljskih plazov; eden tudi nad objektom v Davči, poleg tega pa je en objekt v tej vasi še spodkopalo. Krajevne skupnosti so pozvali, naj do jutri okvirno opišejo škodne dogodke. Župan računa, da bo država razglasila naravno nesrečo tudi za širše območje ter da bodo v okviru komisije za ocenjevanje škod popisali škodo na terenu in prijavili elementarno nesrečo na Civilno zaščito. Škoda je namreč velika, zato upa, da

drugič v 14 dneh odnesla konstrukcijo novega mostu Na Klovžah, ki ga gradijo v sklopu poplavne zaščite Železnikov.

Poškodovano je bilo tudi več kot 150 let staro znamenje sv. Križa na Češnjici, na katero je padel velik hrast. Močno je poškodoval konstrukcijo, obok in streho. Kot je poudaril župan, gre za pomembno znamenje, ki ga je treba obnoviti, ne pa rušiti in graditi na novo. Občina je tako v petek na ljubljansko območje enoto zavoda za varstvo kulturne dediščine že naslovila prošnjo za interventni ogled poškodovanega znamenja.

Na znamenje sv. Križa na Češnjici je padel velik hrast.

/ Foto: Simon Benedičič

Podaljšali popolno zaporo

Zaradi rekonstrukcije vozišča je regionalna cesta v Logu v Železnikih od konca junija zaprta. Popolna zapora je predvidena do 26. julija.

ANA ŠUBIC

Železniki – V Železnikih od lanskega avgusta poteka druga faza rekonstrukcije regionalne ceste proti Rudnu. V sklopu investicije, ki jo vodi Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI), urejajo 650 metrov ceste od že urejenega odseka v Logu do uvoza k ribiškem domu na Rudnem. Gradnja od konca junija poteka ob popolni zapori ceste, ki je bila sprva predvidena do 16. julija, a jo je DRSI na prošnjo izvajalca, podjetja Mapri Proasfalt, podaljšal do 26. julija, saj je slabo vreme oviralo dela.

Gradnja po podatkih DRSI poteka v skladu s terminskim planom. Investicija poleg rekonstrukcije vozišča zajema še izgradnjo pločnika na celotni dolžini, dveh mostov in prepuštov, več zidov ter ureditev odvodnjavanja, komunalne infrastrukture in cestne razsvetljave. »V teku je izvedba zidov, prepusta in mostu. V teku je tudi pridobitev novih hidroloških podatkov, vezanih na vodnogospodarske ureditve na vodotoku, ki jih namerava izvesti Direkcija RS za vode, kar bo posledično imelo možnost znižanja nivojele nove ceste. Sočasno je predvidena še izvedba komunalne infrastrukture ter

Druga faza rekonstrukcije regionalne ceste z Loga proti Rudnu bo končana predvidoma v začetku prihodnjega leta. / Foto: Gorazd Kavčič

zemeljskih del na cesti in pločniku.« so pojasnili na DRSI. Pogodbeni rok za dokončanje del je v začetku februarja prihodnje leto. Investicija je vredna skoraj 2,7 milijona evrov, pri čemer bo dobra 2,2 milijona evrov prispeval DRSI, 423 tisoč evrov pa Občina Železniki.

Nove pripombe krajanov

Na DRSI smo naslovili še vprašanja glede ureditve nadaljnjega 950-meterskega odseka te ceste do križišča v vasi Rudno. Kot so pojasnili,

je bila izdelana PZI projektna dokumentacija, lani pa so krajanom predstavili projekt, na katerega so imeli kar nekaj pripomb. »Glede

parcelacija, po pridobitvi pravnomočnih odločb pa bodo sledili odkupi potrebnih zemljišč in podpis sporazuma o sofinanciranju,«

Investicija je vredna skoraj 2,7 milijona evrov, pri čemer bo dobra 2,2 milijona evrov prispeval DRSI.

na to, da s strani lastnikov tangiranih zemljišč prihajajo nove pripombe, bomo te reševali v postopku odkupov in novelaciji projekta pred gradnjo. Pred začetkom odkupov bo izvedena

so napovedali. Na vprašanje, kdaj načrtujejo odkup zemljišč in gradnjo, niso konkretno odgovorili. Vrednost gradnje je po projektantskem predračunu ocenjena na 2,1 milijona evrov.

Na ogled Akvarelne vibracije

V galeriji Muzeja Železniki poteka razstava akvarelov Janeza Ovseca.

ANA ŠUBIC

Železniki – V galeriji Muzeja Železniki se z razstavo Akvarelne vibracije, ki so jo odprli minuli četrtek, predstavlja ljubiteljski slikar Janez Ovsec iz Logatca. Ustvarja v različnih likovnih tehnikah: najbližji mu je akvarel, ki ga že dobro desetletje izpopolnjuje pod mentorstvom Petra Lazareviča, domača pa sta mu tudi akril na platno in slikanje krokijev.

Ovsec je tokrat na ogled postavil okoli 25 akvarelov. Na njih zasledimo motive z Notranjske, morske, vodne in zimske motive, tihožitja s cvetjem, figure, portrete ... S klasičnim motivnim repertoarjem je na sledi resničnosti, a ob odkrivanju zunanje lepote vselej prisluhne sebi, opaža likovna kritičarka in umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn, ki je ob odprtju predstavila

Razstavo slikarja Janeza Ovseca je predstavila likovna kritičarka in umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn. / Foto: Simon Benedičič

razstavo in avtorja. Med drugim je navedla tudi, da je Ovsec »skozi leta likovnega ustvarjanja zgradil lastno prepoznavnost, utrdil svoje veristične težnje in znotraj

njih izoblikoval lirčno stiliziran izraz.«

Zanimanje za slikanje Janeza Ovseca spremlja že od rane mladosti, sicer pa je že tretji mandat predsednik

Društva likovnikov Logatec. Za seboj ima vrsto samostojnih in skupinskih razstav. Njegova likovna dela bodo v galeriji Muzeja Železniki na ogled do 14. avgusta.

Biftek za moške, »župa« za ženske

S sklopom prireditev, ki so jih združili pod naslovom 50 pomladi filma Cvetje v jeseni, so se tudi v Turističnem društvu (TD) Stari vrh pridružili praznovanju Tavčarjevega leta, ki ga je vlada razglasila ob stoti obletnici smrti pisatelja, odvetnika in politika Ivana Tavčarja. Osrednji dogodek je potekal minulo soboto na Jejarjevi domačiji, in sicer pogovorni večer z igralci in ustvarjalci filma.

MATEJA RANT

Mlaka nad Zgornjo Lušo

– Spomin na snemanje filma in na dogajanje v krajih pred petdesetimi leti, ko so bili igralci in filmski delavci del življenja v vaseh pod Starim vrhom, so v soboto popoldne obudili na »Presečnikovi domačiji«, to je pri Jejarju na Mlaki nad Zgornjo Lušo. Že večer prej so ob Kovkarjevi kajži v Pustotah v Zgornji Luši pripravili Kino pod zvezdami, kjer so na velikem platnu predvajali film Cvetje v jeseni, dogodek pa so z glasbo obogatili Mežnarjevi godci, Janez Triler in Francetovi orgličarji. V soboto popoldne pa se je približno sto pohodnikov podalo po poti filma Cvetje v jeseni, ki jih je popeljala mimo šestih prizorišč, na katerih je več mesecev nastajal film. V TD Stari vrh so se pri pripravi programa združili s Kulturno-zgodovinskim društvom Pustote.

Na sobotnem pogovornem večeru z ustvarjalci filma so ob glasbeni spremljavi citrarke Barbare Kržišnik in lajnarja Vita Logarja odstrli pajčevine s spominov na snemanje filma in ponovno združili vaščane ter še živeče igralce in filmske delavce. Pogovor je spretno usmerjala kar Meta iz Cvetja v jeseni, v katero se je vživela Martina Kolenc Novak. Zbrane je prek video posnetka najprej nagovorila Milena Zupančič, ki je bila v soboto v tujini, zato so pogovor z njo na »Presečnikovi domačiji« posneli nekaj dni prej. Poudarila je, da se po petdesetih letih na omenjeni domačiji počuti kot doma, ker so se imeli v času snemanja v teh krajih zelo lepo. »Vedno smo imeli občutek, da so nas

Na pogovornem večeru na »Presečnikovi domačiji«, to je pri Jejarju na Mlaki nad Zgornjo Lušo, so spomine na snemanje filma obudili še živeči igralci in drugi ustvarjalci filma.

/ Foto: Gorazd Kavčič

imeli radi, čeprav so nam mogoče zamerili, ker nismo govorili v poljanskem narečju – je zelo lepo, ampak tudi precej komplicirano, zato ga večina verjetno ne bi razumela, in to je bil tudi razlog, da so se ustvarjalci filma odločili za bolj enostavno gorenjsko narečje.« Prepričana je, da film tudi po petdesetih letih publika še vedno sprejema za svojega, ker nam je blizu. »Slovenci smo v osnovi kmetje in tega nas ni treba bit sram.« Med krajani, je poudarila, so se počutili zelo dobro. »Spominim se gospe Lojzke, ki je božansko kuhala, zelo zanimiva je bila tudi gospa Tončka iz gostilne, v kateri smo jedli. Delala je namreč veliko razliko med moškimi in ženskami, ko smo zvečer prišli lačni k njej: moški so dobili meso in še kaj, celo biftek, ženske pa samo 'argo župo' in 'štrudelj'.« Producent Franci Zajc pa jo je dopolnil: »Pa 'pocukrane'

makarone!« Kot je priznal, jih je tudi sam takrat prvič jedel. S Tončko je bila povezana še ena anekdota: Igralcem je namreč razdelila ključke počitniških hišic pod Starim vrhom, za kar mnogi lastniki niti niso vedeli, tako da je prišlo tudi do nerodnih srečanj med igralci in lastniki hišic. To je potrdil tudi Janez Šturm iz TD Stari vrh, ki je to preveril pri domačinih, od katerih je izvedel še marsikatero zanimivost, povezano s filmom. Ena je spet povezana z že omenjeno Tončko: »V igralka Berta Sotlerja in Poldeta Bibiča je bila kar malce zaljubljena, zato sta imela dostop do veže s klobasami, medtem ko je bil Rifle (Tone Hočevnar, op. a.) za to prikrajšan.« Po Zajčevih besedah so bili sicer časi, ko so snemali Cvetje v jeseni, zlati časi za slovenski oziroma na splošno jugoslovanski film. »Nekaj zaslug za to ima tudi Tito, ker je bil filmofil. Takrat je bila

programska kakovost edino, kar se je cenilo tako med gledalci kot v takratni politiki. Pri filmih nam ni bilo treba prav nič varčevati. No, jaz sem kljub temu,« je priznal. Svoje prve igralske korake je pri filmu Cvetje v

jeseni naredila igralka Marijana Jaklič Klanšek, ki se je spomnila prigode z maskerko, ko je v masko prišla vsa pordela v obraz. »Ves dan sem se namreč z bodočim možem potepala po Polhograjskem hribovju in sem bila vsa popraskana od njegove brade,« se je namuznila. O režiserju Matjažu Klopčiču in njegovem doživljanju filma je spregovorila njegova žena Neli Klopčič, Helena Koder, žena skladatelja Urbana Kodra, pa se je spomnila tudi svojega poročanja o premiernem predvajanju filma v Škofji Loki, ko je publika povsem napolnila dvorano, že pred projekcijo pa tudi trg pred kinom. Lepe spomine na film, predvsem pa Mileno Zupančič v vlogi Mete, ima tudi sedanji gospodar domačije pri Jejarju Tone Kokelj, ki je priznal, da je bil takrat kot 23-letni fant kar malo zaljubljen vanjo. Mirko Štibelj, ki se v filmu pojavi kot eden od koscev, je s seboj prinesel koso, s katero je kosil Polde Bibič, in je

bil tako zadnji, ki jo je uporabljal, saj je bila že povsem izrabljena. »A taka najbolj kosi!« Ivanka Božnar pa se je kot statistka v filmu pojavila bolj po naključju. »Imela sem dojenčka, pa so me prosili, če bi nastopila z njim, da ga ne bi bilo treba pripeljati iz Ljubljane.« A ker so prizor tolikokrat ponavljali, je priznala, da ga je morala na koncu že kar malo ščipati, da bi jokal, kot je zahteval prizor.

Ob koncu je Franci Zajc spomnil še na nesporazum pred začetkom snemanja. »Z Matjažem Klopčičem sva se srečala s predstavnikoma Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane in so nama takoj povedali, da so oni pripravljeni in da lahko naslednji dan začnemo snemati. Na odru so namreč s svojimi člani že naštudirali zadevo, zato jim je bilo zelo težko pojasniti, da bodo pri filmu sodelovali profesionalni igralci.« Člani društva so na koncu v filmu vseeno nastopili, a kot statisti.

V filmu je kot statistka nastopila tudi Ivanka Božnar s sinom Janezom, ki je bil takrat še dojenček. / Foto: Gorazd Kavčič

S prireditvijo so zaznamovali petdeset pomladi filma Cvetje v jeseni, namesto torte pa je bila potica. / Foto: Gorazd Kavčič

Ob Kovkarjevi kajži v Pustotah v Zgornji Luši so pripravili Kino pod zvezdami, kjer so na velikem platnu predvajali film Cvetje v jeseni. / Foto: Simon Trampuš

Najtežji sedemnajstkilogramski som

Ribiška družina (RD) Bled je v začetku julija organizirala že 63. tekmovanje za Pokal Bleda, kjer so zaznamovali tudi sedemdesetletnico njenega delovanja. Svoj začetek ima namreč v letu 1953, ko je bila ustanovljena kot ena izmed enot Gorenjskega ribiškega društva.

MAŠA LIKOSAR

Bled, Ribno – Pobudnik in začetnik tekmovalne dejavnosti blejskih ribičev je bil Nande Mohar, ki je že leta 1958 kot takratni član UO RD Bled za jezero z idejo o tekmovalju navdušil svoje tovariše. Tako je bil organiziran prvi Pokal Bleda, ki je sprva potekal le na Blejskem jezeru, in sicer prvo nedeljo v juniju, kasneje pa je bil zaradi vremenskih razmer prestavljen na prvi konec tedna v juliju, kar je tradicija še danes. Leta 1962 je tekmovanje zaradi množičnega pogina rib v jezeru odpadlo, to pa je bilo tudi edino leto, ko je bila tradicija prekinjena pred letom 2020, ko je zaradi epidemije covid-19 odpadlo še drugič. V letu 1970 je bil Pokal Bleda, katerega namen je poleg druženja tudi krepitev tovarištva, razširjen še na tekmo na Savi Bohinjki, s čimer je dobil svoj pravi pomen – tekmovalje v obeh disciplinah.

Ujeli nekaj »kapitalcev«

Tako je bilo tudi na letošnji, že 63. tekmi za Pokal Bleda. V dvodnevem tekmovalju so ribiči tekmovali v lovu na najtežjo ribo v Blejskem jezeru in ribolovu v Savi Bohinjki. Petkovega tekmovalja ob Blejskem jezeru se je udeležilo 91 tekmovalcev, sobotnega ob Savi Bohinjski pa 61, obakrat je bila udeležba mednarodno obarvana, saj so se jim pridružili tudi ribiči iz Hrvaške, Avstrije in Norveške. »Ulov ni bil množičen, so pa tekmovalci ujeli nekaj 'kapitalcev'. Ena od tekmovalk je v jezeru ujela smuča, ki je meril skoraj en meter, jo je pa tik pred koncem tekmovalja prehitel ribič, ki je ujel soma, težkega

17 kilogramov,« je povedal dr. Gorazd Pretnar, predsednik RD Bled.

Najtežjo ribo v Blejskem jezeru, kjer so tekmovalci lovili roparice, kot so som, smuč in ščuka, nekateri so poskusili srečo s krapo, je ujel Damjan Reichman, omenjenega soma, ki je tehtal 17,1 kilograma. Druga je bila Martina Krnc, ki ji je uspel ulov osemkilogramskega soma, tretji pa Alojzij Avenik z jezerko, ki je imela 2,6 kilograma.

Ohranjajo ribje vrste

»Namen tekmovalja ni bil jemanje rib iz reke oziroma jezera, vsakokrat smo lovili po principu ujemi in izpusti. Ribo iz reke, za katero se je tekmovalec odločil, da želi z njo tekmovali, smo dali v merilni valj, jo izmerili na milimeter natančno in jo takoj zatem nepoškodovano izpustili nazaj v reko,« je pojasnil Pretnar, ob tem pa poudaril, da namen ribičev ni le lovljenje rib, temveč tudi skrb za ohranjanje ribjih vrst in stabilnega ekosistema tako v jezeru kot reki. »Blejsko jezero je zelo zanimiv in bogat ekosistem, kjer so predhodniki pred leti vzeli zadnjo jezersko postrv, jo umetno oplodili in tako dobili mladice, s čimer so dosegli, da je danes jezero spet polno jezerske postrvi. Tudi sulec je skoraj izginil iz Save Bohinjke, a smo ga uspešno repopulirali.«

V soboto so se pomerili v muharjenju v Savi Bohinjki med Ribenskim in Bodeškim mostom, ribiči pa so tekmovali posamezno in v skupinah. Dovoljen je bil lov lipana, potočne postrvi in amerikanke. V posamezni kategoriji so se najbolje odrezali Saša Mehmedika,

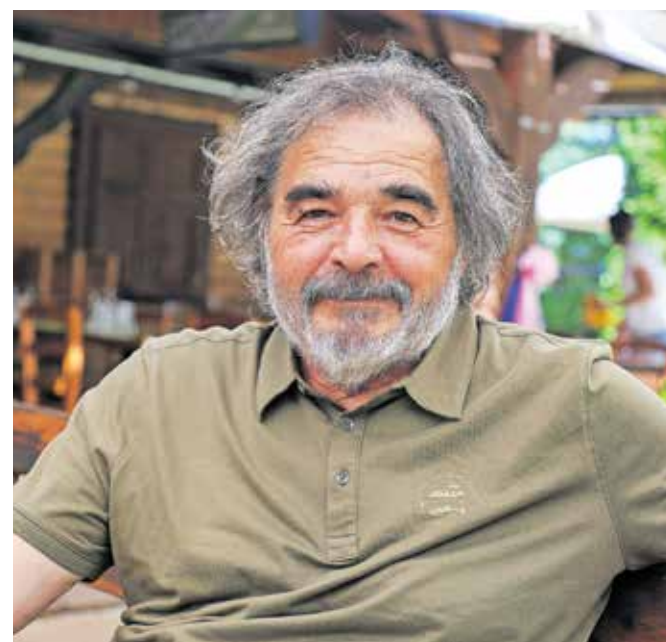
Rok Ledinšek in Predrag Mihailovič. Ekipno pa so slavili Šempetrski vajenci, druga je bila ekipa Maribor in tretja Friglci. Pokal Bleda je v skupnem seštevku osvojil Predrag Mihailovič, drug je bil Matjaž Tirovič in tretji Andrej Ledinšek.

Sedem desetletij

Ribiška družina Bled je letos zaznamovala sedemdeset let delovanja, kar so počastili v okviru tekmovalja. Družina trenutno šteje 269 članov, od tega devet častnih članov in kar 55 mladih ribičev. Poleg Blejskega jezera, Save Bohinjke in ribnika Ribno upravljajo celo vrsto potokov. Kot poudarjajo, imajo lepe in bogate vode s pestrim, ne le ribjim življenjem. Marljivost njihovih članov pa je vidna na več področjih, bodisi pri varovanju vodnega življenja v jesensko-zimskem času pred ribojednimi pticami ali pa ko gre za zaščito pred onesnaževanjem vodotokov s strani neodgovornih posameznikov. V zadnjih letih se še posebno močno bori proti vsem škodljivim izpustom v vode, ki jih upravljajo. Ob jubileju so izdali zbornik, kjer so poleg zgodovine društva popisali tudi zgodovino ribištva na Bledu, kjer je ribištvo organizirano že petsto let, obstajalo pa je že dolgo pred tem. Med drugim so poglavje namenili ribiški zakonodaji in varstvu voda, ribiškemu turizmu, ekologiji in zanimivim zgodbam, kjer lahko preberemo tudi, da je bil leta 2014 ujet som, dolg 245 centimetrov in težek med 80 in 90 kilogramov. Velja za kapitalni ulov v Blejskem jezeru, ujel pa ga je avstrijski gost s čolna na mrtvo ribo.

Sprva dva segmenta

Ribiška družina Bled je bila sprva razdeljena na dva segmenta, odbor za Blejsko jezero in odbor za Savo Bohinjko. Kot so zapisali v zborniku, ribiči iz jezerskega odbora niso smeli loviti v Savi Bohinjki, medtem ko je bilo obratno dovoljeno. »Prestop v višjo kategorijo je bil možen šele, ko je nekdo od starejših umrl in dal prostor mlajšemu,« so navedli. Ko je bil za predsednika RD Bled leta 1958 izvoljen Ludvik Bem, so se začele korenite spremembe. Takrat sta Nande Mohar in Zdravko Štibil odšla k predsedniku/županu Občine Bled Jožetu Kapusu in mu pojasnila, da v Ribiški družini Bled člani želijo spremembo in novega predsednika, ki bo delal tako za dobro Ribiške družine Bled kot tudi za dobrobit okolja in ribjega življa. Jože Kapus je nato poklical Ludvika Bema v Ljubljano in mu

Predsednik RD Bled dr. Gorazd Pretnar / Foto: Tina Dokl

»dal komando«, naj prevzame Ribiško družino Bled. Na prvem občnem zboru so združili oba odbora v enega in takrat so vsi postali enakopravni člani Ribiške družine Bled. »V desetletnem obdobju se je Ribiška

družina Bled z odpravo birokratskih zaprek posodobila v moderno in v slovenskem prostoru zelo iskano društvo, kjer najdejo svoj prostor pravzaprav vsi ljubitelji različnih vrst ribolova,« so zapisali.

V soboto so ribiči tekmovali v Savi Bohinjki. / Foto: Tina Dokl

Obek tekmovalnih dni se je skupaj udeležilo 152 ribičev. / Foto: Tina Dokl

V soboto se je za rezultat štel dolžinski seštevki največ treh rib. / Foto: Tina Dokl

Vojska pomeni disciplino

Na območju Bohinjske Bele, natančneje v Vojašnici Boštjana Kekca in na vadišču Mačkovec, so izpeljali že 24. zaporedni vojaški tabor, ki se ga je udeležilo 64 mladih fantov in 40 deklet.

NIKA TOPORIŠ

Bohinjska Bela – Od ponedeljka, 3. julija, pa vse do nedelje, 16. julija, so se dijaki in študenti spoznavali z vojaškim življenjem, različnimi veščinami in znanji, ki jih, kot je pojasnil poveljnik učne čete v Šoli za častnike in

vodja vojaškega tabora 2023 major Damijan Korpič, zahteva življenje v uniformi Slovenske vojske. »Tabor je potekal v dveh fazah, prvi teden se je odvijal v vojašnici, kjer so se mladi spoznavali z individualnimi veščinami, se seznanili s poklicem vojaka in delom v Slovenski vojski,

osnovami gorništvaja in zelo pomembno – že v prvem tednu so streljali tudi z osnovno oborožitvijo Slovenske vojske, to je avtomatska puška F 2000 S. Drugi teden pa je bil namenjen urjenju taktičnih postopkov, tako da je bila pozornost usmerjena na premagovanje taktične

steze, preživetje v naravi, usposabljanje z bojnimi vozili in pripravam na zaključno vajo,« je pojasnil major Korpič in še dodal, da udeleženci na taboru razvijajo tudi pomembne vrednote domoljubja in tovarštva. Na taboru so v vlogi poveljujočih sodelovali tudi kandidati Šole za častnike, kar je po majorjevih besedah neprecenljiva simbioza tabora in učnega procesa. Predstavitve sta se poleg staršev in prijateljev, ki so si prišli ogledat, česa vsega se v 14 dneh lahko naučiš, udeležila tudi načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš in državni sekretar na Ministrstvu za obrambo dr. Damir Črnčec. Slednji je poudaril, da so vrednote solidarnosti, enotnosti in tovarštva temelji, ki gradijo Slovensko vojsko. »Prihodnost so mladi, ki razumejo, kakšni časi so pred nami. Varnost je vrednota, dobrina in tudi zavarovalna policija, ki se je dobro zavedamo šele, ko je ogrožena,« je poudaril in udeležence tabora povabil k nadaljnjemu sodelovanju s Slovensko vojsko.

Svoji in prijatelji so z zanimanjem opazovali kvalitete, ki jih je tabor ponudil. Mitja Kolar iz Planine pod Golico je s ponosom opazoval, kako je napredovala njegova hči Nina Jeretič. »Čeprav mi poklic vojaka ni znan, me je današnja predstavitev zelo impresionirala,« je dejal. Nina, ki se je lani že udeležila prostovoljnega služenja vojaškega roka, je na tabor prvotno prišla zaradi častniške štipendije, vendar so jo vsebine zelo navdušile. »Najbolj všeč mi je bilo seveda streljanje, zelo rada streljam. Me je pa res presenetilo, kako smo se v voju

Krištof Marij Čušin s svojim dekletom Klementino Žos

/ Foto: Tina Dokl

Tržičanu Filipu Grmu je najtežji del tabora predstavljalo zgodnje vstajanje in postiljanje postelje. / Foto: Tina Dokl

povezali, kljub temu da smo bili skupaj le 14 dni.« Tržičan Filip Grm se je že lani udeležil tabora MORS in mladi, letos pa se je ponovno odločil nadeti uniformo. »Zanima me poklic vojaka, iščem nove izkušnje in preverjam, ali je vojaško življenje res pravo zame. Najtežje se mi je zdelo zgodno vstajanje, sam sem vstajal ob 5. uri zjutraj, da sem lahko ustrezno postlal posteljo. Trikotniki z rjuhama in 'vojaški štrudl' sta res zahtevna,« je pojasnil. Med obiskovalci je bila tudi Kranjčanka Klementina Žos, ki je prišla pogledat, kaj vse je v teh 14 dneh počel njen fant Krištof Marij Čušin s Koroške

Bele. Dejala je, da se ji je zdelo zelo zanimivo prečiščevanje vode, da pa bo njen izbravec odstoten dva tedna, je zaradi njegovega zanimanja za vojsko pričakovala. Krištof je ob tem povedal, da se je za tabor odločil zaradi opravljanja prakse na Fakulteti za varnostne vede, ker pa je predhodno že opravljal prostovoljno služenje, mu je bil teren znan. »Mladim, ki se še odločajo oziroma niso prepričani, ali bi se udeležili tabora, svetujem, naj poskusijo, saj res pridobijo nove izkušnje. Tudi njihovi starši pa bodo veseli, ker vojska pomeni tudi red in disciplino,« je še poudaril.

Tudi usposabljanje z bojnimi vozili je del programa, ki so ga deležni udeleženci vojaškega tabora. / Foto: Tina Dokl

Obiskovalcem se je na trenutke zdelo, da so se znašli na pravem bojišču. / Foto: Tina Dokl

Na taboru so se spoznavali z različnimi tehnikami preživetja v naravi. / Foto: Tina Dokl

Starša Mitja Kolar in Špela Berlis Kolar sta zelo ponosna na svojo Nino. / Foto: Tina Dokl

Na festivalu v gosteh najdražja violina

Do četrta se bodo na letošnjem, 28. Festivalu Bled zvrstili še trije koncertni večeri. Dolgoletni sopotnik festivala, izdelovalec godal mojster Edgar E. Russ, je v Festivalni dvorani predstavil najdražjo violino na svetu, ki jo krasijo unikatni kosi plemenite kovine osmij.

IGOR KAVČIČ

Bled – Na sredini letošnjega festivala – ta se te dni preveša v zaključni del – so prejšnji teden gostili prav posebno gostjo, najdražjo violino na svetu, ki jo je izdelal mojster Edgar E. Russ iz Cremonne, ki je s svojo goslarstvo delavnico že dolga leta sopotnik blejskega festivala.

Ko gre za godala, seveda za najdražja veljajo tista, ki jih je pred tristo leti na prelomu iz 17. v 18. stoletje v svoji delavnici v Cremoni izdelal Antonio Stradivari. To še posebno velja za častitljivo stare violine, po njem imenovane stradivarke, ki na dražbah dosegajo milijonske zneske. Premožni lastniki violine in viole s podpisom Stradivari tudi posojajo glasbenikom, ki igrajo nanje.

Najdražja v sodobnem času izdelana violina pa je bila kot rečeno predstavljena v okviru Festivala Bled. Mojster Edgar E. Russ se je iz avstrijske Štajerske v

Edgar E. Russ iz Cremonne in njegova soproga z najdražjo violino na svetu, okrašeno s kristali dragocenega osmija / Foto: Pia Kleva

Cremono preselil leta 1984 in velja za enega prestižnejših izdelovalcev godal. Tokratsije za izziv izbral violino iz osmija. Tako imenovano

osmijevo violino je izdeloval 32 mesecev in je vredna kar 3,5 milijona evrov. Tako ceno dosega zato, ker je okrašena s kristali

osmija, ki velja za najredkejšo plemenito kovino na zemeljski obli, več tisočkrat redkejšo tako od zlata kot diamantov. Violino krasijo kar

548 unikatnih kosov osmija, vgrajenih v zlato, ter dodatnih 282 dragih kamnov – rubinov, safirjev in diamantov.

Violino, ki je težka toliko kot kakšna viola, so konec marca letos predstavili na Dunaju, na dražbi pa jo bodo prodajali naslednjih pet let. V primeru, da je ne prodajo, bo ta postala dragocena eksponat v muzeju osmija. Mojster Russ bo poplačan za svoje delo in stroške, za katere pravi, da si niti najmanj ni predstavljal, kako visoki bodo, ko se je podviga lotil. Kot je še dejal, pa mu je bilo od vsega začetka jasno, da se takšne violine izdelovalec loti le enkrat v življenju.

Še trije koncertni večeri

Festivalski program do četrta v Festivalni dvorani prinaša še tri koncertne večere. Že danes zvečer bo Trio Firšt, v katerem igrajo bratje Miha (kontrabas), Peter (trobenta) in Leon (kompozicija in klavir), pripravili

glasbeno-gledališki sprehod skozi eklektičen koncertni spored, ki postavlja nove mejnike tehnične virtuoznosti in džezovske invencije, norčavo predeluje znane napeve iz repertoarja evropske klasične glasbe in jih povezuje z elementi standupa ter v njih radovedno išče elemente glasbenega humorja in spektakla. V sredo bo sledil koncert primorske kantavtorske legende Iztoka Mlakarja, ki je bil razprodan že pred začetkom festivala.

Zaključek bo tako kot festivalski uvod v znamenju prepleta glasbe in filma. Na sporedu bo namreč film Erotikon, ki ga je češki režiser Gustav Machaty posnel leta 1929 z našo filmsko divo Ito Rino, v živo pa ga bo spremljal sedemčlanski sestav Orchestra of the Imaginary. Partituro za živo glasbo ob filmu je po naročilu Slovenske kinoteke napisal skladatelj in pianist Andrej Goričar.

O človeku v sodobni družbi

Novosti Mladinske knjige: roman *Uporni bicikli* Brine Svite, pesniška zbirka *Mejno stanje* Lidije Dimkovske in avtobiografija *Imej me rajši od vsega na svetu* Mire Furlan

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Tokrat so v prvem bralnem planu tri avtorice z življenjskimi izkušnjami dveh držav, različnih kultur in jezikov. Slovenska pisateljica Brina Svita se je v osemdesetih letih odselila v Pariz in se vedno znova vrača v Slovenijo, slovensko-severnomakedonska pisateljica in pesnica Lidija Dimkovska že več kot dvajset let živi v Sloveniji, legendarna hrvaška igralka Mira Furlan (1955–2021) pa je po izbruhu vojne v nekdanji Jugoslaviji zadnja tri desetletja živela v ZDA.

Ljubljana in Slovenija

Da mu je všeč biti med ljudmi, ki imajo dve deželi in dve besedi za vsako stvar, pravi belgijski novinar Tobias, ob glavni junakinji Nastji, ki svet deli na tiste, ki ostanejo, in tiste, ki odidejo, osrednji lik najnovejšega romana *Uporni bicikli* pisateljice Brine Svite.

V Parizu živeča Slovenka Nastja se ob precej neprijetnem trenutku, spomladi leta 2021, v času epidemije,

praznih ulic, zaprtih hotelov, kavarn in kolesarskih protestov, vrne v rodno Ljubljano, da bi poskušala odmisлити nepredvideno izgubo ljubezni in bolečino, samoto in spomine, ki jih ta prinaša. Mesto je drugačno kot tisto iz njene mladosti, tudi zato, ker po naključju spozna Tobiasa, ki je v Ljubljano prišel pisat reportažo o protestih, ki jih ob petkih pripravlja civilna družba. Nastja se z njegovo pomočjo sooči sama s seboj, tako glede izgubljene ljubezni kot občutka, da lahko postane aktivna državljanka, ki ji ni več vseeno – in je zato pripravljena tudi kaj narediti.

»To ni avtobiografski roman, je pa lik glavne junakinje moj alter ego, skozi katerega kot avtorica opazujem svet, v romanu tudi Ljubljano svoje mladosti,« pove Brina Svita in doda, da tudi ne gre za politični roman, saj zgodovinske osebe v njem, razen avtorja gesla Svoboda je glagol, nimajo imen. »Z glavno junakinjo ni povezan le širši družbeni upor, ampak tudi njen

intimni upor. Nastje ne zanima epidemija, saj je v svoje rodno mesto prišla zaradi izgubljene ljubezni in na Ljubljano gleda skozi nostalgične, a tudi kritično-humorne oči.« Kot je pisateljica povedala na predstavitvi knjige, spremlja tudi proteste v Franciji, ki so za razliko od izrazito mirnih slovenskih pogosto zelo nasilni.

Neke vrste pika na i romana je intervju s Slavojem Žižkom, ki ga Nastja za Tobiasa s svetovno znanim filozofom opravi na poti od »Prešerca« do konca Trubarjeve ulice. Brina Svita sicer svoje romane piše v francoščini in jih potem prevaja v slovensščino, *Uporne bicikle* je pisala vzporedno v obeh jezikih.

Človek in družba

Lidija Dimkovska je pomembna osebnost tako slovenske kot severnomakedonske in romunske kulture in je dobitnica številnih literarnih nagrad. Pesniška zbirka *Mejno stanje* – že nagrajena v Severni Makedoniji – je njena četrta prevedena

v slovenski jezik, prevedel jo je njen mož Aleš Mustar. V prevodu lahko beremo tudi že tri njene romane. Kot pove Dimkovska, je pesmi za zbirko pisala v času epidemije, ko je življenje potekalo v nekem mejnem stanju – stanju, ko človek želi nekaj spremeniti, pa ne more.

Zbirka je razdeljena na tri razdelke *Med jutri in včeraj*, *Razpadanje in Človek ali človeštvo?*, v katerih se pesnica z močnim nabojem sprašuje o eksistencialnih vprašanjih današnjega človeka, o njegovih stiskah, paradoksih, upih ... »Ljudje živimo v nekih konvencijah kot tujci eden drugemu, ko se zgodi posebna stanja, npr. bolezen, cunami, potres, smrt, pa se osvobodimo omejitev, ki si jih vedno znova postavljamo. Zame je to fenomen,« pove pesnica. Njene pesmi so odprte, narativne,

napisane v ostrem, zgoščem, preprostem in vizualiziranem verzu. Govorijo o mejnih stanjih, s katerimi se danes srečujeta človek in človeštvo.

Igralska legenda

Mira Furlan je ena največjih filmskih in gledaliških igralk nekdanje Jugoslavije. Le kdo se ne spomni prikupne Kate iz legendarne nadaljevanke *Velo misto?* Bila je na vrhuncu svoje ustvarjalne moči, ko se je leta 1991 na tleh nekdanje skupne države začela vojna, s katero se je korenito spremenila družbena klima med narodi. Hrvaška igralka, poročena s srbskim režiserjem Goranom Gajićem, je emigrirala v ZDA, kjer je opravljala različna priložnostna dela, preden jo je sprejel tamkajšnji filmski in gledališki svet.

V novem svetu je začela je pisati tudi avtobiografijo kot pismo sinu Marku, da bi razumel, kaj se je dogajalo pred njegovim rojstvom in da bi spoznal domovino svojih prednikov. V knjigi opisuje zgodnje otroštvo (njen oče je bil Slovenec, mati je bila židinja), odrasčanje in tudi svojo igralsko kariero, v kateri je spoznala tako pozitivne kot negativne strani slave. Skozi različne zgodbe, izkušnje in refleksije v knjigi razkriva svoj notranji svet in tudi čas vojne, ko za nacionalne posameznike ni bilo več prostora. Na Hrvaškem je takrat postala tarča medijskega pogroma.

Knjigo z naslovom *Imej me rajši od vsega na svetu* je Mira Furlan napisala v angleščini in je izšla po njeni smrti, slovenska izdaja pa je po hrvaški in srbski tretja doslej.

Priprave popestrili Francozi

Na kranjski nogometni zelenici sta se minuli petek pomerila domači Triglav in novi francoski prvoligaš Le Havre, za obe ekipe pa je bila tekma dobrodošel del priprav na novo sezono.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Blizu tristo ljubiteljev nogometa, med katerimi so bili na povabilo domačega trenerja Milomirja - Mikija Kondića tudi fantje in dekleta iz VDC Kranj, si je minuli petek lahko ogledalo zanimiv nogometni obračun dveh precej različnih ekip, ki se pripravljata na novo sezono.

Ekipa Le Havre, ki jo je naš nekdanji nogometaš, sedaj pa uspešen trener Luka Elsner v minuli sezoni s prvim mestom v drugi francoski ligi popeljal med prvoligaše, je bila seveda premočan nasprotnik kranjskemu Triglavu, ki se je v minuli sezoni boril za obstanek med drugoligaši. Kljub temu in pa kljub dejstvu, da je vrednost francoskega moštva po oceni kranjskih nogometnih strokovnjakov približno stokrat večja od vrednosti Triglavovih igralcev, so domači nogometaši pogumno stopili na igrišče in na koncu po borbeni igri in kljub porazu z 2 : 9 (1 : 4) prejeli glasen aplavz s tribun.

»Smo na začetku priprav in potrebovali smo nasprotnika, ki se prav tako pripravlja na sezono. Na pripravah smo bili na Bledu, tukaj v Kranju so idealni pogoji, Triglav pa je bil za nas primeren nasprotnik in mislim, da smo se dobro odločili,« je povedal Luka Elsner, ki seveda v Kranju ni igral na rezultat. »Po nekaj dneh treninga so bili fantje

Nogometaši Triglava (v rdečih dresih) so kljub požrtvovalni igri težko ustavljali hitre igralce iz ekipe Le Havre. / Foto: Gorazd Kavčič

utrujeni. Seveda je dobro priprave končati s tekmo, na kateri so dobili priložnost tudi naši mlajši igralci,« je tudi povedal Elsner, ki ga z ekipo čaka še štiri tedne priprav. »Sedaj se vračamo domov. Nivo tekmecev se bo stopnjeval in na preostane nam drugega kot trdo delo. Naš cilj ni le obstanek v prvi ligi, je pa to naša realnost. Vsekakor se bomo borili tudi za kaj več,« je še dodal Luka Elsner.

Pomembne izkušnje

Kljub porazu niso bili razočarani niti v domačem taboru, kjer novo sezono začenejo že zadnji julijski konec tedna. »Namerno smo se v pripravljalnem obdobju odločili za težke tekme.

Naši mladi ekipe manjka predvsem izkušenj, saj niso mladi le po letih, ampak tudi po minutaži igranja v drugi slovenski ligi. S to tekmo smo preskočili kar nekaj stopničk, saj nihče v naši ligi ne igra tako kot Le Havre, in prepričan sem, da bomo v ligi znali bolje izkoristiti priložnosti, kot smo jih danes,« je po tekmi povedal trener Milomir - Miki Kondić in dodal, da bo ekipa Triglava letos malce spremenjena. »Dva igralca sta se odločila za višji nivo, zaradi česar sem vesel, saj je naš cilj razvoj igralcev. Dva sta šla tudi na nižji nivo, saj nogometa ne želita igrati več tako resno. Priključili smo nekaj mladih igralcev, med njimi naj pohvalim Blaža Jemca,

ki je danes res dobro igral. Prav tako je prišlo v ekipo nekaj fantov z oklice Kranja in Škofje Loke, še vedno pa moštvo v povprečju šteje 21 let,« je tudi povedal trener Kondić.

»Največ zaslug za to, da smo imeli danes tekmo na našem igrišču gre agenciji B2 Slovenija, ki nam je zapala, da bomo imeli vrhunsko pripravljeno zelenico. V Zavodu za šport Kranj so res poskrbeli za brezhibno pripravljeno igrišče in mislim, da so bili res lahko zadovoljni,« je po srečanju povedal podpredsednik NK Triglav Sandi Dornik in pred začetkom nove sezone v Kranju napovedal še eno zanimivo mednarodno prijateljsko pripravljeno tekmo.

Premierna zmaga Vite Lukan

Radovljška plezalka Vita Lukan je v francoskem Brianconu dosegla svojo premierno zmago na tekmah za svetovni pokal.

VILMA STANOVNIK

Radovljica – Dvaindvajsetletna plezalka iz Radovljice je bila edina slovenska finalistka na zadnji tekmi svetovnega pokala pred svetovnim prvenstvom, v finale pa se je uvrstila s šestim najboljšim izidom. Na tekmi osmih najboljših tekmovalk je bila boljša od vseh tekmic, saj je v finalu priplezala do 46. oprimka, njeni najbližji tekmičici, Čehinja Eliška Adamovska in Francozinja Manon Hily, pa do oprimka 44+.

in uživala v smeri, trdo sem se borila. Preprosto sem srečna,« je po tekmi povedala Vita Lukan, za katero je težka sezona. Januarja si je poškodevala koleno in do sredine aprila ni plezala. »Sezona je bila zame težka, zmaga je nepričakovana, a mi veliko pomeni,« je tudi povedala Vita Lukan.

Druge slovenske plezalkice si niso izborile mesta v finalu. Na zadnjih dveh tekmah v Franciji sicer nista nastopili naši najboljši, Janja Garbnret in Mía Krامل. V moš-

Vita Lukan si je v Franciji priborila prvo zmago v svetovnem pokalu. / Foto: Gorazd Kavčič

Lukanova, ki je prejšnji teden v Chamonixu zasedla sedmo mesto, je tako letošnjo deseto tekmo za svetovni pokal končala na prvem mestu. »Neverjetno je. Brez besed sem. Ne vem, kaj se je zgodilo. Samo plezala sem

ki konkurenci je Luka Potočar zasedel 19. mesto. Že v kvalifikacijah so izpadli preostali Slovenci.

Naši najboljši se bodo sedaj pripravljali na svetovno prvenstvo, ki bo med 1. in 12. avgustom v Bernu.

V dveh dneh na Pokljuki kar štiri kolesarske dirke

Kolesarski klub Bled in Kolesarski klub Gorje sta minuli konec tedna pripravila kar štiri dirke, saj se je v soboto začelo s 50. Pokalom Bleda in Veliko nagrado Gorij, v nedeljo pa se je nadaljevalo z Vzponom na Pokljuko in prvenstvom Slovenske vojske.

VILMA STANOVNIK

Rudno polje – Po uspešno organiziranih državnih prvenstvih tako v vožnji na čas kot cestni vožnji sta kolesarska kluba Bled in Gorje v sodelovanju s številnimi prostovoljci in ob podpori Občine Gorje ter sponzorjev minuli konec tedna pripravila kolesarska tekmovanja na Pokljuki.

V soboto sta bili na sporedu 50. dirka za Pokal Bleda in 10. Velika nagrada Občine Gorje. »Dolga tradicija obeh dirk in velika udeležba zlasti v mlajših kategorijah sta brez dvoma dokaz, da gre za

zanimivo in kvalitetno tekmovanje, ki se je že pred leti zaradi varnosti preselilo na biatlonski stadion na Pokljuko. Še posebno smo veseli, da so se nam – potem ko so se nam na državnem prvenstvu pridružili kolesarji paraplegiki – na nedeljskem Vzponu na Pokljuko pridružili tudi pripadniki Slovenske vojske na njihovem prvenstvu, ki smo ga združili s kategorijo OMR in rekreativci,« je v imenu organizatorjev povedal predsednik KK Gorje Andrej Golčman in dodal, da bodo to sezono organizirali skupaj kar sedem kolesarskih dogodkov.

Naj ob dirkah, ki so se v soboto na biatlonskem stadionu na Pokljuki vrstile ena za drugo, zapišemo, da je v najmočnejši članski kategoriji zmagal Grega Podlesnik (KK Kranj) pred Luko Ziherlom (KK Kranj), tretji pa je bil Vid Jeromel (KK Kranj).

»Letos prvo leto kolesarim v kranjskem klubu, saj v Sevnici nismo imeli članske ekipe in sem se z veseljem odzval povabilu iz Kranja. Po tekmi tukaj na Pokljuki bom konec tega tedna nastopil tudi v Kranju,« je povedal 18-letni Grega Podlesnik iz Radeč pri Sevnici.

Najboljšim na Veliki nagradi Gorij (z leve proti desni) Luki Ziherlu, Gregu Podlesniku, Vidu Jeromlu, Davidu Polzerju in Mateju Drinovcu sta odličja in nagrade podelila župan Gorij Peter Torkar in trener KK Kranj Marko Polanc. / Foto: Vilma Stanovnik

Tudi nedeljski Vzpon na Pokljuko se je končal s slavnostnim kranjskim kolesarjem, saj je bila četverica skupaj v ciljnem sprintu. Zmagal je starejši mladinec Sven Aleksander Mernik, v času zmagovalca pa je bil na cilju še Gašper Otoničar, ki je slavil med člani. Tik za njima sta bila Jaka Vovk med člani in Jakob Jere med starejšimi mladinci. Med mlajšimi mladinci je zmagal Lovro Rant (KK Kranj). Med mlajšimi mladinkami je bila najhitrejša Hana Jeromel (Perutnina Ptuj), med članicami pa Hana Žumer (BTC City Ljubljana Scott).

PLANINSKI IZLET: KANJAVEC (2568 M N. M.)

Očakov sosed

Sosed očaka Triglava, ki poleti ni ravno najbolj obljudena gora. Pozimi se njegova podoba spremeni v turno kraljestvo, ki privabi številne smučarje. Fantastičen razglednik.

JELENA JUSTIN

Današnja tura je tehnično nezahtevna, a od pohodnika zahteva dobro fizično pripravljenost, saj je precej dolga in zato tudi naporna. Obiskali bomo namreč sosed očaka Triglava in s kančkom sreče, v miru njegovega vrha, opazovali trume planincev na najvišji gori Sloveniji. Ja, tokrat nas bo pot vodila na Kanjavec. Na njegov vrh vodi precej poti, a mi bomo izbrali eno od daljših, a zato toliko lepšo.

Zapeljemo se v Bohinj, saj smo za izhodišče izbrali planino Blato. V Stari Fužini zavijemo proti planini Blato, vzamemo listek in ob vrnitvi plačamo parkirnino, ki je 20 evrov na dan. Pri Blatu parkiramo in se odpravimo

najprej do planine Jezero. S planine Jezero nadaljujemo do planine Dedno polje. Tam imamo dve možnosti; da gremo proti Triglavskim jezerom ali pa skozi dolino Za Kopicico. No, mi se bomo Za kopicico vračali, zato z Dednega polja nadaljujemo proti Koči pri Triglavskih jezerih. Do koč se lahko spustimo čez Štapce, a ker nas danes čaka še precej vzpona, predlagam, da se do koč sprehodimo čez Prode. Če bomo precej zgodnji, bomo vsaj spodnji del doline prehodili v blagodejni senci, ki v teh vročih dneh še kako prija. Sence višje namreč ne bo nič, le razbeljeni apnenec.

Pot nadaljujemo skozi Dolino Triglavskih jezer oz. dolino Sedmerih jezer. Na naši

desni je greben Male in Velike Tičarice, Kopice ter Male in Velike Zelnarice; na naši levi pa Veliko oz. Lepo Špičje. Hodimo mimo Velikega jezera – Ledvičke, nad katero nas čaka vzpon do Zelenega jezera. Če bomo hodili v tišini, bodimo pozorni na svizce. Nad Zelenim jezerom je razcep, proti Hribaricam in proti Zasavski koči na Prehodavcih. Pojdimo še do Prehodavcev, ki ponudijo čudovit razgled na trentarsko stran in si privoščimo kavo. S Prehodavcev se začnemo vzpenjati proti Hribaricam. Ob sončnem vremenu je v tem delu pot neznosno vroča, zato imejmo s seboj dovolj tekočine za hidracijo. Med vzpenjanjem so na naši desni strani Vršaki. Ko dosežemo vzporedno točko

Razgled z vrha Kanjavca proti Prisanku, Razorju, Škrlatici, Pihavcu ... / Foto: Jelena Justin

z zadnjim od njih, nas markacija na skali usmeri proti našemu cilju, Kanjavcu. Pozorni moramo biti na markacije, sicer nas lahko skalno pečevje kaj hitro zavede in se znajdemo v še bolj krušljivem svetu. Od odcepa do vrha Kanjavca je dobre pol ure; z izhodišča do vrha pa smo potrebovali šest ur. Kanjavec s svojimi 2568 metri nadmorske višine in čudovito lego ponudi fantastičen razgled; pred nami je

Triglav, levo od njega proti severozahodu pa Rokavi, Škrlatica, Dolkova špiča, podrti Razor, Prisank, ki daje vedeti, da je vmes prelaz Vršič. Na drug strani pa greben Mojstrovk, Šit, Travnika, Mangart, Jalovec, Pelci, Bavški Grintavec, Kanin; v neposredni bližini pa Mišeljska dolina z Mišelj vrhom, Hribarice, Vršaki, Velika Zelnarica, Veliko špičje ... Resnično razgled, ki navdušuje in navdihuje.

S Kanjavca sestopimo po isti poti in se začnemo vrniti proti Prehodavcem. Na naši levi strani, pod ostniji Vršakov, vidimo stezo, ki vodi proti sedlu Vrata pod Veliko Zelnarico. Smerokaz na ogromni skali nas usmeri levo. Najprej prečimo melišče, nato hodimo po zagruščeni polici. Markirana pot vijuga po apnenčastem svetu, ki ga krasi alpsko cvetje, izgubimo višino in se v vzponu povzpemo do Vrat. Od tam nas čaka le še sestop po dolini Za Kopicico, mimo Vodenih Rup do planine Dedno polje. Joj, kako kislo mleko z žganci prija v teh vročih dneh in po lepi, a dolgi turi. Z Dednega polja sestopimo še po poti vzpona mimo planine Jezero do Blata, kjer nas čaka jekleni konjiček. Kaj sledi? Plavanje v Bohinjskem jezeru.

Nadmorska višina: 2568 m
Višinska razlika: okoli 1700 m
Trajanje: 10 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Dolina Triglavskih jezer; jezero Ledvička / Foto: Jelena Justin

Sedlo Vrata. Zadaj desno Kanjavec. / Foto: Jelena Justin

Krog ob slovenski meji, 4. del

SLAVKO ZUPANC

Prenočili smo na turistični kmetiji Peternej v Brcah ob vnožju Brkinov. Po odličnem zajtrku nas je pot najprej vodila po lokalni cesti do Ilirske Bistrice, nato smo se začeli vzpenjati proti Knežaku po zelo prometni cesti, saj navigacija turiste, ki so namenjeni iz Reke proti Postojni, v Ilirski Bistrici usmeri čez Knežak, ker je pot 4,5 kilometra krajša. Del te poti od Ilirske Bistrice do vasi Šembije se vsako leto ob koncu poletja za tri dni spremeni v dirkališče, kjer se na pet kilometrov dolgem klanecu na tradicionalni mednarodni gorski hitrostni dirki pomerijo avtomobilisti. Iz Šembij smo po glavni cesti kolesarili do Knežaka, nato pa zavili na lepo asfaltirano neprometno cesto proti vasi Koritnice, kjer se prične 11,4 kilometra dolg vzpon

Medved pri gostišču Mašun / Foto: Marina Vuk

na prelaz Mašun (1092 m n. m.) s povprečnim naklonom 4,6 odstotka. Zaselek Mašun leži na severozahodnem delu kraške planote Snežnik z najvišjim vrhom Veliki Snežnik (1796 m n. m.). Pri gostišču Mašun smo si privoščili krajši odmor za kavo in občudovali veliko leseno skulpturo medveda, ki

opozarja, da smo na območju medveda.

Iz prelaza smo dobro uro kolesarili po lepi makadamski gozdni cesti navzdol in oprezali, kdaj bo iz gozda prišel medved. Celo pot smo poslušali piščalko, ki jo je uporabljala ena od naši kolesark za odganjanje medvedov. Na enem od ovinkov

Grad Snežnik / Foto: Slavko Zupanc

smo videli svež medvedji iztrebek, medveda pa na srečo nismo srečali. Kolesarjenje po gozdni cesti navzdol s povprečnim naklon 2,2 odstotka je bil pravi užitek. Po približno desetih kilometrih smo prispeli v Leskovo dolino, kjer je najstarejša gozdarska naselbina na snežniškem območju. Med letoma

1873 in 1888 je v Leskovi dolini delovala tovarna za suho destilacijo bukovine in proizvajanje oglja, katrana in špirita. Prebivalci iz okoliških krajev, ki so se ukvarjali z domačo obrtjo, so hodili v Leskovo dolino po leskove veje. Na Notranjskem se je v nekaterih vaseh še po drugi svetovni vojni ohranila stara

domača obrt – obročarstvo. Za izdelavo obročev so morale biti leskove palice dolge vsaj dva metra, debele od tri do pet centimetrov in čim bolj ravne in gladke. Obroče so uporabljali za obijanje sodov in druge embalaže.

Iz Leskove doline nam je ostalo še deset kilometrov spusta skozi gozd do gradu Snežnik, kjer smo imeli postanek za malico. Po malici smo kolesarili najprej nekaj kilometrov po ravnem, nato je sledilo pet kilometrov ne preveč strmega klanca in zatem spust v Loški potok, kjer smo se ustavili v prijetnem lokalju. Po krajšem postaneku nas je pot vodila še osem kilometrov gor in dol do Podpreske, kjer smo imeli rezervirano prenočišče v počitniški hiši. Za večerjo smo si privoščili jedi z žara, ki smo jih pripravili sami, kajti v tako majhnem kraju nimajo gostilne.

GLASOVA KOLESARJENJA

Velika škoda v gozdovih

Veter, ki je pihal prejšnji teden, je po prvih ocenah na blejskem gozdnogospodarskem območju podrl, polomil ali kako drugače poškodoval od trideset do štirideset tisoč kubičnih metrov drevja, na kranjskem območju pa od dvajset do petindvajset tisoč »kubikov«.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj, Bled – Neurje, ki je prejšnji teden pustošilo v velikem delu Slovenije, je povzročilo škodo tudi v gozdovih. Po grobih ocenah in hitrem pregledu stanja je veter v državi podrl, polomil ali kako drugače poškodoval 150 tisoč kubičnih metrov drevja, natančnejši podatki pa bodo znani v prihodnjih dneh. Kot so sporočili z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je največ škode v gozdovih v severni in vzhodni Sloveniji.

Kranj: najhuje v dolini Kokre

Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je veter po prvi oceni poškodoval od 20 do 25 tisoč kubičnih metrov drevja. Podrta in poškodovana so posamezna drevesa tako iglavcev kot listavcev, šopi dreves in tudi sestoji. Najbolj so poškodovane smreke, ker imajo plitve in krhke korenine.

Kot je povedal Martin Umek, vodja kranjske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, je večja škoda v dolini Kokre, kjer je na zelo zahtevnih terenih po prvi oceni sedem tisoč »kubikov« poškodovanega drevja. Poškodovano drevje je na območju Jezerskega, Kokre, Preddvora, Podbrezj, pogorja Krvavca, v okolici Tr-

Posledice vetra v Bohinju, ob trasi kolesarske poti Bled–Bohinj / Foto: ZGS – Lucija Odar

začeli sekati in odstranjevati lastniki gozdov, gasilci in delavci javne komunalne službe. Nekatere ceste je močno deževje tudi »spralo« ali so poškodovane zaradi izruvanih panjev.

Bled: na udaru zlasti Bohinj in Jelovica

Na blejskem gozdnogospodarskem območju je po prvi oceni od 30 do 40 tisoč kubičnih metrov poškodovanega drevja. Kot je povedal Andrej Gartner, vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov v blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, je veter naj-

»Poškodovano in oslabilo drevje predstavlja novo nevarnost za razmah lubadarja, še zlasti v primeru, če lastniki poškodovanega drevja

območjem, kjer prevladuje smreka, da bi preprečili razvoj podlubnikov in s tem dodatno škodo. V zavodu pozivajo tudi lastnike goz-

Martin Umek poudarja, da morajo lastniki gozdov pohiteti s sanacijo poškodovanih gozdov, saj so vremenske in prehranske razmere idealne za še večji razmah podlubnikov. Ker so v bližnji okolici – v Avstriji, Italiji in ostalih delih Slovenije – velike količine poškodovanega lesa, pričakuje tudi padec cen lesa.

ne bodo pravočasno pospravili,« je dejal Andrej Gartner in dodal, da so ekipe gozdnih delavcev minuli konec tedna odstranjevale podrto

drevje, da sami pregledajo svoje gozdove in o poškodovanih drevesih obvestijo pristojne revirne gozdarje. Ker je posek prelomljenih, po-

Ob cestah izruvano drevje je ogrozilo promet.

/ Foto: Gorazd Kavčič

žiča, Kranja, Šenčurja, Cerkele, Zgornje Besnice ter Jamnika pa tudi na Jelovici z obrobjem (Selška dolina do Sorice). V Poljanski dolini so poškodovana le posamična drevesa. Na širšem območju Kranja je drevje lokalno oklestila tudi toča oziroma sodra.

Veter je podiral drevje tudi na gozdne in deloma tudi javne ceste in s tem onemogočil njihovo uporabo. Kot je dejal Martin Umek, so na ceste padlo drevje takoj

več škode povzročil na južnem delu gozdnogospodarskega območja, to je na območju od Ukanca, Spodnje Bohinjske doline, Fužinskih planin, Jelovice in Lipniške doline. Na območju Kranjske Gore in Pokljuke ni hujših posledic vetra, poškodovana so le posamezna drevesa.

V gozdovih, kjer smreke zaradi posledic lubadarja že ni več, je več poškodovanih listavcev, drugje so poškodovani tudi iglavci.

drevje na gozdnih cestah, tako da je zdaj večina cest že prevozna ali bo prevozna v kratkem.

Nevarno delo v poškodovanih gozdovih

Gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije bodo pregledali poškodovane gozdove in označili poškodovana drevesa za posek, obvestili lastnike gozdov ter jim podali usmeritve za sanacijo. Pri pregledu poškodovanih gozdov bodo dali prednost

drtih ali drugače poškodovanih dreves izredno nevarnih opravilo, jim priporočajo, da se sami lotijo sečnje le, če so za to usposobljeni, sicer naj raje najamejo usposobljene gozdne delavce. Pri iskanju izvajalcev jim je lahko v pomoč portal www.mojgozdar.si. Obiskovalce gozdov opozarjajo, da se v poškodovanih gozdovih ne zadržujejo do zaključka sanacije, saj obstaja velika nevarnost padanja visečih in poškodovanih dreves.

Panji izruvanih dreves so poškodovali gozdne ceste.

/ Foto: ZGS – Barbara Tekalec

Nevarnost za vnos kuge v Slovenijo

Afriško prašičjo kugo (APK) so potrdili tudi pri divjem prašiču na Hrvaškem.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Hrvaškem so doslej potrdili že 74 primerov afriške prašičje kuge. V četrtek so jo prvič potrdili tudi pri divjem prašiču, in sicer v Karlovški županiji v občini Rakovica, ki je le približno petdeset kilometrov oddaljena od Slovenije.

Ker se APK vse bolj približuje Sloveniji, se je v petek sestala skupina strokovnjakov, imenovana na podlagi zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih, ki jo sestavljajo veterinarji, lovci, biologi, epizootologi in drugi strokovnjaki. Skupina je pripravila predlog območja z visokim tveganjem in ukrepov na tem območju, eden od teh ukrepov je tudi aktivno iskanje poginulih

divjih prašičev. Včeraj se je sestalo Državno središče za nadzor bolezni, ki je odločilo o območju z visokim tveganjem in ukrepih na tem območju.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki deluje pri ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ob tem ponovno poziva rejce prašičev in lovce k izvajanju biovarnostnih ukrepov za zmanjšanje tveganja za vnos bolezni v Slovenijo. Vse, ki se vračajo iz držav, kjer je APK že prisotna, poziva, naj s seboj ne prinašajo izdelkov in surovin, ki izvirajo iz prašičev; turiste, ki prihajajo iz teh držav, pa poziva, naj morebitnih ostankov hrane ne odlagajo v naravo, temveč le v za to namenjene pokrite zabojnike.

Poziv državi k ukrepanju

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijsko-gozdarska zbornica, sindikat kmetov in združena zveza pozivajo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da omeji uvoz žita in mlevskih izdelkov iz Ukrajine oziroma z ukrajinskim poreklom in da slovenskim pridelovalcem žit zaradi nenormalnih tržnih razmer, ki so posledica ukrajinske krize, nameeni finančno pomoč v višini razlike med dejansko odkupno ceno žit v Sloveniji in lastno ceno, kot so jo izračunali na kmetijskem inštitutu. V kmetijskih organizacijah ugotavljajo, da bo letošnja

letina žit zaradi razvoja številnih bolezni slabše kakovosti in manjša kot lani, odkupna cena pa je v primerjavi z lani nižja kar za štirideset odstotkov, kar je posledica neomejenega uvoza žit iz Ukrajine in posledično tudi visokih zalog pri odkupovalcih. Stroški pridelave se niso znižali, saj je setev potekala v času visokih podražitev reprodukcijskega materiala. »Pridelovalci žit so v težkem položaju. Če bodo prepuščeni trgu, se bo pridelava žit že v naslednji sezoni krepko zmanjšala, kar bo še dodatno znižalo slovensko samooskrbo z žiti,« opozarjajo v zbornici, sindikatu in združni zvezi.

Gašper Čarman zmagal v košnji

Kranj – Zveza slovenske podeželske mladine in Društvo podeželske mladine Slovenske Konjice sta prvo julijsko soboto pripravila v Ločah 37. državne in 14. mednarodne kmečke igre. Sodelovalo je 26 ekip, od tega 22 ekip društev podeželske mladine in štiri ekipe iz Danske, Grčije, Irske in Welsa, zunaj konkurence pa še ekipe mladih z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter zveze kmetič. Ekipe so se že po tradiciji pomerile v košnji in grabljenju, poleg tega pa še v nekaterih spretnostnih igrah. Zmagala je ekipa Društva podeželske mladine Šentjur, v ročni košnji pa je bil najboljši Gašper Čarman iz Društva kranjske in tržiške podeželske mladine.

Evropski rejci tudi na gorenjskih kmetijah

Kranj – V okviru evropskega projekta Resilience for Dairy (R4D) so prejšnji teden Slovenijo obiskali rejci krav molznic, kmetijski svetovalci, raziskovalci s področja priraje mleka in novinarji iz Francije, Belgije, Nemčije, Nizozemske, Luksemburga, Italije, Španije, Irske, Severne Irske, Danske, Finske, Litve, Poljske in Madžarske. Zbrali so se na delovnem sestanku v Ljubljani in si ogledali tudi več kmetij, ki se ukvarjajo s prirajo mleka, med njimi tudi kmetijo Jaka Dolinarja v Stari Oselici in kmetijo Nade Jamšek v Mostah pri Komendi.

Tragičen konec tedna v gorah

◀ 1. stran

V nedeljo so gorski reševalci posredovali še na Stari Pokljuki zaradi obolelega pohodnika, v bližini Gamsovega skreta se je zaplezal planinec, na Sovatni pa se je planinec poškodoval pri padcu.

Iz Planinske zveze Slovenije še sporočajo, da so po zadnjem neurju lahko poškodovane tudi planinske poti. Če torej opazite poškodbo, ki vpliva na varnost planincev ali na nadaljnje uničevanje poti, vas pozivajo, da jim to sporočite hitro in enostavno po spletni aplikaciji maPZS.

Odpadke odložili kar v naravo

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) je včeraj na Facebooku objavila, da je nekdo odložil večjo količino komunalnih odpadkov (stara okna, kartoni, gradbeni material ...) ob cestišče nad reko Kokro na Primskovem v Kranju, natančneje pod avtocesto na zemljišču, ki vodi iz Predoselj proti Ovčanovemu mostu ter Kosorepu. Nekaj odloženih odpadkov je pristalo tudi v sami Kokri. Inšpektorica Skupne občinske uprave občin Gorenjske je stanje označila za urgentnega, MOK pa je o onesnaženju takoj obvestila upravljavca - Direkcijo RS za vode. Ob tem prosijo občane, da kakršnekoli informacije o povzročeni onesnaženju sporočijo na telefonsko številko inšpektorata (04 237 31 97), Skupne službe varstva okolja (04 2373 127) ali na e-naslov medobcinska.inspekcija@kranj.si.

Odpadki, odloženi nad reko Kokro

Začele so se sodne počitnice

Kranj – V soboto so se začele enomesečne sodne počitnice, ko sodišča opravljajo naroke v nujnih zadevah, v nenujnih pa le, če s tem soglašajo vse stranke. Lahko pa sodišča v tem času odločajo in vročajo pisanja tudi v nenujnih zadevah, vendar v teh zadevah procesni roki ne tečejo. Čas uradnih ur na sodiščih ostaja nespremenjen.

Janez Janša: Posledic se ne da v celoti odpraviti

Na kranjskem okrožnem sodišču se je v petek nadaljevala obravnava odškodninske tožbe, ki jo je predsednik SDS in nekdanji predsednik vlade Janez Janša vložil zoper državo in nekdanjo tožilko ter sodnike, ki so sodili v zadevi Patria.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Janez Janša je od države, nekdanje tožilke Branke Zobec Hrastar ter sodnikov Barbare Klanjšek, Milana Štruklja, Vesne Žalik in Branka Masleše terjal dobrih 900 tisoč evrov odškodnine zaradi nezakonitega dela v procesu Patria. Tožba proti tožilki in sodnikom se je končala januarja, ko je kranjsko okrožno sodišče z delno sodbo zavrnilo tožbeni zahtevek, saj ti pri opravljanju svojih funkcij niso neposredno odškodninsko odgovorni. Janša se na sodbo ni pritožil, zato je sodišče izdalo sklep, s katerim je odločilo še o pravnih stroških. V petek se je tako nadaljeval postopek v tožbi zoper državo.

Janša je v petek še pred prihodom na sodišče dejal, da od kranjskega okrožnega sodišča in sodnice ne pričakuje ničesar, saj da je decembra lani v le eni uri obravnave oprostila vse tiste, proti katerim je vložil odškodninske tožbe. »Odškodnine ne zahtevam od države, ampak od tistih, ki so krivično tožili in sodili, žal pa jih je sodnica oprostila,« je poudaril.

Sodišče je tokrat zaslišalo Janšo, njegovo ženo Urško Bačovnik Janša in vodjo odprtega oddelka Puščava Albino Planinšič Florjančič, ki je bila v času, ko je bil Janša

Janez Janša in njegova žena Urška Bačovnik Janša sta bila v petek zaslišana na kranjskem okrožnem sodišču. Poleg njiju je Janšev odvetnik Franci Matoz. / Foto: Primož Pičulin

zaprta, tam socialna delavka pedagoginja. Zaslišanje Urške Bačovnik Janša je zaradi vprašanj, ki so posegla tudi v osebno življenje družine, potekalo za zaprtimi vrati, medtem ko sta Janez Janša in Albina Planinšič Florjančič pričala v prisotnosti javnosti.

Kot je povedal Janša, bo septembra minilo 15 let, odkar se je začel postopek v zadevi Patria, ki je bil po njegovem mnenju politično voden. Spomnil je, da je bilo v zadevi več kot petdeset narokov. »Gre za edinstven primer, da bi bil kdo obsojen za to, ker je, kot je bilo zapisano v obtožnici in sodbi,

neznanega dne na neznanem lokaciji od neznane osebe prejel neznano nagrado za neznano drugo osebo,« je opozoril in dodal, da gre za unikaten primer, pri čemer sodne prakse v podobnih primerih ni. Sodnica Tanja Bizjak pa je dejala, da je treba odškodninski zahtevek konkretizirati, saj odstopa od dosedanjih v sodni praksi.

Janša je še navedel, da so posledice procesa nosile tudi njegova družina, stranka SDS in tudi država. »Če te lansirane afere in zlorabe pravosodja ne bi bilo, bi bile vsaj tri slovenske vlade v tem času drugačne, boljše,«

je povedal. Opisal je tudi bivanje v zaporu, ob tem pa spomnil, kako omejene je imel v tistem času možnosti za delo, saj ni imel stikov z volivci, težje je opravljal tudi poslansko funkcijo. Poudaril je, da še danes nekateri govorijo o njem kot o bivšem kriminalcu in obsojencu. »Teh posledic se ne da v celoti odpraviti,« je prepričan Janša, ki – kot je dodal – posledice še vedno čuti.

Glavna obravnava na kranjskem sodišču se bo nadaljevala predvidoma novembra oziroma po tem, ko bo višje sodišče odločilo glede pritožbe zoper sodbo o pravnih stroških.

Sodišče odločilo, da ga je skušal ubiti z nožem

Na tri leta in osem mesecev zapora so pred dnevi obsodili Kranjčana Kandija Vešligaja, ker je na Planini v Kranju z nožem skušal ubiti Elvise Deljanina. Sodišče je presodilo, da ni šlo za silobran, kot je zatrjevala obramba.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so pred kratkim na zaporno kazen obsodili 44-letnega Kranjčana Sandija Vešligaja, ker je januarja letos pri Mercatorju na Ulici Nikole Tesle v Kranju z nožem poskušal ubiti 39-letnega Elvise Deljanina. Sodišče ni sledilo navedbam obrambe, da je šlo za silobran in da naj bi se oškodovanec sam napičil na nož. Sodnica Polona Kukovec mu je izrekla kazen tri leta in osem mesecev zapora, kar je manj od najnižje

predpisane kazni za tako kaznivo dejanje (pet let zapora) in bistveno nižje od osemletne zaporne kazni, ki jo je predlagal tožilec Jože Čeru. Oškodovanca je s premoženjskopravnim zahtevkom v višini skoraj 56 tisoč evrov napotila na pravdo. Sodba še ni pravnomočna, do njene pravnomočnosti pa mora obtoženi ostati v hišnem priporu.

Kot smo že poročali, obtožba Vešligaja bremeni, da je 28. januarja letos ob 19.36 pred trgovino Mercator na Ulici Nikole Tesle v kranjski soseski Planina z

nožem dolžine devet centimetrov zabodel Elvise Deljanina v levi predel trebuha. Povzročil mu je preborno rano trebušne stene s poškodbo vranice, leve ledvice, debelega črevesa in desetega rebra ter šok zaradi krvavitve. Oškodovanec je preživel le po zaslugi pravočasno nudene zdravniške pomoči, sicer bi izkrevavel in umrl zaradi infekcije ali izkrevavitve, je še navedeno v obtožnici.

Obtoženi je na sodišču priznal, da je Deljanina zabodel, vendar pa poskusa ubojani priznal, ker da oškodovanca ni imel namena

ubiti. Kot je pojasnil, se je tistega dne ustavil pri bližnji trgovini, kjer je srečal trojico znancev in Elvise Deljanina, slednjemu je v trgovini tudi kupil pivo. Ko je pijačo prinesel, je Deljanin za nekaj minut odšel, po Vešligajevem mnenju je šel po drogo. Ko se je vrnil, je – tako obtoženi – Deljanin brez pravega povoda začel tepsti enega od prisotnih, nato se je spravil še nanj. Iz ust mu je hotel iztrgati »džojnt«, ga dvakrat močno udaril v glavo in mu pri tem razbil očala. Nato naj bi ga spravil po tla in ga še naprej tepel po

glavi. »Potem sem dal očala v žep in začutil, da imam v njem nož. Vzel sem ga. Elvise sem hotel prestrašiti, hotel sem mahati z nožem. No, potem pa se je vse tako hitro zgodilo. Jaz sem držal nož, Elvis pa je planil name in se na nož očitno nasadil. Jaz še vedel nisem tega. Ko se je odmaknil, je rekel: 'Ej tega, ki me je zaklal',« je v zagovor še povedal Vešligaj, ki je sicer dogodek obžaloval.

Deljanin pa je dejal, da se dogodka ne spomni dobro, saj je bil po njem v komi in je izgubil spomin. Večino dogajanja so mu tako

kasneje opisali tam prisotni. Se pa spomni, da sta se na začetku z Vešligajem res sporekla, pri čemer dopušča možnost, da ga je tudi enkrat udaril. »Spomnim se ne, verjetno sem ga klofnil, če je prišlo potem do tega,« je povedal. Kot je dodal, je tisti dan bil v službi, po njej pa je spil dve do tri piva. »Kadim marihuano in kdaj potegnem črtico, a tisti večer je nisem, ker potem ne moreš biti pijan, niti nisem imel ničesar pri sebi,« je dejal. Obtoženega sicer do tistega večera ni poznal, je še povedal.

IŠČE ISKRICE V OČEH

Za trdno partnersko zvezo so ključni zaupanje, iskrenost in tudi vsakodnevne iskrice v očeh, meni 30-letni Peter Benedik s Spodnje Lipnice, ki bo svojo sorodno dušo skušal najti v novi sezoni šova Ljubezen po domače.

Ana Šubic

Sredi junija smo v predstavitveni oddaji na Pop TV že spoznali devet junakov in dve junakinji s podeželja, ki bodo ljubezen iskali v novi, sedmi sezoni šova Ljubezen po domače. Sedem tistih, ki bodo poleti prejeli največ ljubezenskih pisem in elektronskih sporočil, bo vstopilo v snemanje nove sezone. Ustvarjalci šova še vedno zbirajo pisma, teh pa se veseli tudi edini gorenjski kandidat – tridesetletni Peter Benedik s Spodnje Lipnice v občini Radovljica.

V šov so ga prijave prijateljice

Peter Benedik je predsednik Konjeniškega kluba Pusti grad, ima dva konja in psa, ki ga je posvojil iz zavetišča. »Konjeništvu je njegova velika ljubezen, rad se udeležuje konjenic. V svojem kraju je zelo aktiven, organizira dogodke in je dobrodelen. Zelo rad in zelo dobro pleše, poslušava kantri glasbo. Rad

Peter Benedik je predsednik Konjeniškega kluba Pusti grad, ima dva konja in psa, ki ga je posvojil iz zavetišča. V svojem kraju je zelo aktiven. Zelo rad pleše in poslušava kantri glasbo. Rad nosi kavbojski klobuk in kavbojske škornje.

nosi kavbojski klobuk in kavbojske škornje. Je pravi kavboj po videzu in zelo romantičen možki po duši,« so Petra opisali ustvarjalci šova. Bil je že poročen, vendar je

zakon propadel. Čeprav je še mlad, se je vseeno odločil, da bo ljubezen skušal poiskati v šovu. Vanj so ga prijave prijateljice, nam je zaupal Peter. »Mojo odločitev vsi podpirajo in so tudi veseli. Mogoče pa bo kaj iz oddaje ...« Pravi sicer, da je brez posebnih pričakovanj, a se morda vendarle najde njegova sorodna duša.

Vsak dan dobre volje

Na vprašanje, kako bi se opisal predstavnicam nežnejšega spola in zakaj naj pišejo prav njemu, je Peter odvrnil: »Sem konjar in seveda vsakodnevno dobre volje. Sem iskren, zabaven in zaupanja vreden.«

Pri ženskah ga pritegnejo nasmeh, mimika obraza in postava, prednost je tudi, da imajo rade živali. Za trdno partnersko zvezo se mu zdijo ključni »zaupanje, iskrenost in seveda vsakodnevne iskrice v očeh«.

Ljubezen do konj že od majhnega

Zelo pomemben del Peterovega življenja so konji in konjeništvu. »To ljubezen

imam v sebi že od majhnega. Navdušili so me prijatelji,« nam je zaupal Peter. Kot pravi, imajo konji nanj terapevtski učinek. Ko jezdi, se počuti svobodno. Odraščal

Peter Benedik je po poklicu varilec, že od majhnega pa ima v sebi ljubezen do konj, ki so pomemben del njegovega življenja. / Foto: Pop TV

je na majhni kmetiji, sicer pa se preživlja kot varilec.

Prosti čas mu ob že omenjenem zapolnjujejo tudi hokej, odbojka in balinčkanje. Ker smo ravno v času poletnih dopustov, nas je zanimalo še, kje si bo napolnil baterije. »Nimam nobenih načrtov, ampak mislim, da si bom privoščil kakšen konec tedna na morju,« je še razkril.

Plod šova tudi pet otrok

Šov bo tudi tokrat vodila Tanja Postružnik Koren.

»Veselim se nove, sedme sezone Ljubezni po domače. Želim si, da bi bila pogovorno pravljica. Dokazali smo, da Ljubezen po domače zares spreminja naša življenja na bolje. Mnogi so ednino zamenjali za dvojino, nekateri so dobili naraščaj, številni so spletli tesna prijateljstva. Pet čudovitih otrok, ki so plod naše oddaje, je najlepši dokaz, da je ljubezen, ki jo iščemo, najmočnejša sila in vse, kar nas resnično dela srečne in boljše,« je poudarila voditeljica šova.

OGLAŠAL SE JE PRED PETDESETIMI LETI

Leta 1973 je obstajal in oddajal Radio Bitnje.

Maša Likosar

Javljaval se je skoraj dva meseca, in sicer vsako nedeljo med 9. in 12. uro na srednjem valu 205. Program je potekal v živo, vrteli so glasbo po želji poslušalcev, govorni del pa je na humoren način obravnaval lokalne dogodke. Njegov avizo je bil zvok splakovanja straniščne školjke in takrat svetovni glasbeni hit La Bamba. Radijsko postajo sta ustanovila Drago Kodrič - Koca in Rado Nadižar - Rafo, za izbor in vrtenje glasbe sta skrbeli Božo Oman in Franci Blažir - Blžk, za duhovite vložke v obliki redne humoreske, poročil, kmetijskih nasvetov in vremena je bil zadolžen

ker radio za delovanje ni imel predpisanega dovoljenja,« je njegovo naglo ukinitvev pojasnil Janko Proj. O piratskem radiu pa so tedaj poročali celo v časopisu Delo in reviji Stop, v takratnem Glasu, današnjem Gorenjskem glasu, pa je bil 13. junija 1973 objavljen intervju s tremi člani uredništva. »Poslušali ga niso samo Bitenjčani, ampak tudi v sosesčini, menda so ga slišali celo v Domžalah,« je dodal Proj.

Danes se akterji z nostalgijo spominjajo tistih časov. V torek, 13. junija, na petdeseto obletnico objavljenega članka o Radiu Bitnje v Glasu, se je uredniški odbor zbral in šel na upokojenski izlet v Podljubelj, kjer si je ogledal rove opuščene rudičnika živega srebra. Nostalgичni zaključek je bil v Go-

Uredniški odbor Radia Bitnje danes: Božo Oman, Rado Nadižar - Rafo, Marjeta Kodrič Prevoršek, Drago Kodrič - Koca, Janko Proj in Franci Blažir - Blžk / Foto: arhiv Janka Proja

Janko Proj, napovedovalka pa je bila Marjeta Kodrič

»Ko so ga krajani ravno sprejeli za svojega, pa je udarila država. Nelegalno javljanje v eter je prepovedala,

stilni Strahinc pri bitenjskem gasilskem domu, kjer je pred desetletji večina mladih Bitenjčanov našla svoj kotiček in iz njega začela stopati na pot odrasčanja.

Pestro dogajanje v Bohinju

Poletno dogajanje v Bohinju bogatijo številni dogodki; nekatere navajamo v nadaljevanju. V petek, 21. julija, po 20. uri se je mogoče udeležiti tradicionalnega Vasovanja pod lipo v Srednji vasi, dan kasneje ob 19. uri pa Kmečke ohceti Pod skalco v Ribčevem Lazu. Vsak ponedeljek v juliju in avgustu prirejajo Vaške večere Pod lipo v Srednji vasi, ob torkih se je mogoče udeležiti Torkovih večerov v Stari Fužini, ob sredah pa na vrtu Hotela Bohinj poteka koncert dua Planet Acoustic. Cerkev sv. Martina v Srednji vasi ob četrtkih gosti različne koncerte, do 10. avgusta pa se je ob četrtkih mogoče odpraviti tudi v Kino pod Triglavom na brezplačne filmske večere v vaškem jedru v Stari Fužini. Tam se na trgu pred kulturnim domom ob sobotah zvečer predstavljajo kulinarčni in obrtniški ponudniki, pivovarji in glasbeni izvajalci, pred Kulturnim domom Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici pa ob sobotah poteka BistriceFest.

USPEŠEN PODMLADEK

Filatelistični krožek na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto letos praznuje dvajsetletnico delovanja, ki so jo konec junija zaznamovali z meddruštveno filatelistično razstavo v vhodni avli šole.

Loški filatelisti so se s spominsko diplomom, ki jo je prevzela pomočnica ravnateljice Martina Šubic, Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto zahvalili za dvajsetletno uspešno sodelovanje in podporo. / Foto: Srečko Beričič

Mateja Rant

Na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto že dvajset let deluje filatelistični krožek pod okriljem Filatelističnega društva (FD) Lovro Košir Škofja Loka. Ob jubileju so konec junija pripravili meddruštveno filatelistično razstavo Mladinska Lokafila 2023. »Predstavili so 24 filatelističnih zbirk sedanjih in nekdanjih krožkarjev ter dve zbirki gostujočih krožkarjev iz I. Osnovne šole Žalec.« je razložil predsednik FD Škofja Loka Srečko Beričič. V 38 razstavnih vitrinah so s pomočjo poštne znamke in drugega filatelističnega gradiva prikazali tematske zbirke s področja svojih hobijev, ki zajemajo živali, rastline, šport, svet mineralov ter kulturne in turistične znamenitosti tako domačega kraja kot Slovenije in vsega sveta.

Za filatelistični podmladek na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto skrbi pet mentorjev, to so Albert Murn, Janez Cerkenik, Klemen Bedekovič, Miha Šesek in Srečko Beričič. Svoje filatelistično znanje so v preteklem dvajsetletnem obdobju posredovali tridesetim šolarjem, ki so jih poučili o načinih zbiranja poštne znamke in urejanju razstavnih zbirk. Svoje zbirke so predstavili na številnih društvenih in meddruštvenih razstavah. Mladi loški razstavljalci so po visokih odličjih posegih tudi na mednarodnih filatelističnih razstavah. »Na letošnji meddruštveni filatelistični razstavi FIMERA v Trbovljah so Nejc Ažbe, Tevž Beričič in Ermis Bytyči za svoje tekmovalne eksponate prejeli bronasto odličje, štiri srebrna odličja in pozlačeno odličje. Predstavili so jih na tokratni filatelistični razstavi v Škofji Loki.«

Ob odprtju filatelistične razstave je podpredsednik Filatelistične zveze

Tevž Beričič pred svojim filatelističnim eksponatom S kijem po žogici / Foto: Srečko Beričič

Slovenije in predsednik FIP, mednarodne federacije filatelistev za Evropo, Peter Suhadolc pohvalil ustvarjalnost mladih filatelistev in mentorjev na šoli. Srečko Beričič pa je po kratki predstavitvi letošnje jubilejne razstave podelil spominske diplome vsem

razstavljalcem in Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto za dvajsetletno sodelovanje in podporo. Ob jubileju je FD Lovro Košir Škofja Loka pripravilo še ilustrirane dopisne kartice in v sodelovanju s Pošto Slovenije izdalo priložnostni poštni žig, je pojasnil Beričič.

PESMI MLADIH

Barka

Pluje moja barka
čez viharo morje.
Pelje me v kraje
neznane.

Pluje moja barka
pod toplim soncem.
Pelje me domov
pod rodni moj krov.

Pluje moja barka
preko visokih valov.
Pelje me tja,
kjer še nisem bila.

Manca

Prijetna poletno-morska pesmica. Naj bo čim več takšnih.
Želim vam lepe sončne dni. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov
pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov:
Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

V DEŽELI MARIACHIJEV, 3. DEL

Aleš Senožetnik

Santa Maria del Tule je mesto nedaleč od Oaxace, glavnega mesta istoimenske zvezne države, in slovi po enem izmed največjih dreves, kar jih raste na svetu. Orjaška cipresa, ki stoji pred tamkajšnjo cerkvico, namreč velja za največje drevo po obsegu debla – meri kar 42 metrov, premer pa ima dobrih 14 metrov. Koliko je star El Gigante, kot mu pravijo domačini,

nihče natančno ne ve, nekateri mu pripisujejo celo tri ali štiri tisoč let, po verjetnejši znanstveni oceni pa naj bi bilo staro med 1400 in 1600 let. Vsekakor dovolj, da je doživelo tudi čas Aztekov, Majev in drugih kultur, ki so naseljevale današnje področje Mehike.

Vsem silam navkljub, za razliko od marsikaterega drugega dela obeh Amerik, kolonizatorjem v Mehiki na srečo ni uspelo v celoti pokončati staroselcev in njihove bogate kulture. Kar je je preživelo, se morda najbolj očitno kaže prav v Oaxaci,

kjer je danes uradno zabeleženih 16 različnih staroselskih kultur, z najštevilnejšimi predstavniki Zapotekov in Mikstekov. Poleg španščine je v današnji Mehiki prepoznanih še več kot šestdeset staroselskih jezikov, nahuatl, ki izhaja iz azteške kulture, naj bi še danes govorilo 1,7 milijona prebivalcev, številne besede pa so našle pot tudi v sodobno španščino in še dlje. Ne nazadnje tudi besedi za paradiznik in čokolado (tomate in chocolate) tako kot tudi sadež in sladka razvada izvirata iz staroselskih jezikov.

Če so na Jukatanu v ospredju bogati ostanki majevske dediščine, lahko v osrednjem delu Mehike občudujemo ostanke nekdanjih azteških mest. V bližini Cuidada de Mexico smo si tako ogledali nekdanjo azteško prestolnico Tenochtitlan, kjer naj bi v obdobju največjega razcveta živelo več kot dvesto tisoč ljudi in je veljala za eno največjih mest tedanjega sveta. A vsaj mene je bolj navdušil Monte Alban, arheološko najdišče v hribovitem predelu ob Oaxaci, ki je skoraj tisoč let veljalo za osrednje mesto zapoteške

Monte Alban je eno od zanimivejših arheoloških najdišč v tem delu Mehike. / Foto: Aleš Senožetnik

kulture, a je bilo nato iz ne povsem pojasnenih razlogov opuščeno davno pred prihodom Špancev.

Za vse, ki jih zanima obdobje staroselskih kultur, je obvezen tudi obisk nacionalnega antropološkega muzeja v mehiškem glavnem

mestu, kjer najdemo pravo bogastvo artefaktov, izvemo marsikaj o njihovih znanstvenih dognanjih, verovanjih in podrobnostih vsakdanjega življenja. Pa tudi hrani, ki je pomembno vplivala tudi na sodobno mehiško kulinariko. (Se nadaljuje)

Obseg debla drevesa meri kar 42 metrov. / Foto: Aleš Senožetnik

Prizor z ulice / Foto: Aleš Senožetnik

Pogled na Oaxaco / Foto: Aleš Senožetnik

PRAZNOVANJA

DVOJNI JUBILEJ ORGANISTA

Dane Selan iz Praprotnice pri Cerkljah je praznoval dvojni jubilej: svoj šestdeseti rojstni dan ter štiridesetletnico opravljanja služb organista in pevovodja v župniji Velesovo.

Ana Šubic

Dane Selan iz Praprotnice je 10. julija dopolnil šestdeset let, ob praznovanju okrogle obletnice pa je zaznamoval še en pomemben jubilej, povezan z njegovim delovanjem v župniji Velesovo. Štirideset let je že, odkar je organist in hkrati vodja cerkvenega mešanega pevskega zbora, ki vsako nedeljo bogati maše v Adergasu, sicer pa je učitelj glasbe na Osnovni šoli (OŠ) Šenčur in oče sedmih otrok. V počastitev obeh jubilejev je slavljenec drugo nedeljo v juliju farane povabil k zahvalni maši v Adergas. Združena zbor – cerkveni mešani in mladinski – sta tokrat zapela pod vodstvom Nancy Luise Sirc in ob orgelski spremljavi Matica Podobnika, pred leti Selanovega učenca, ki sedaj z veseljem občasno sede tudi za orgle v Adergasu. Župnik Slavko Kalan je Selanu za njegovo 40-letno opravljanje služb organista in pevovodja v župniji izročil priznanje in zahvalo nadškofa Stanislava Zoreta, po maši pa je sledilo še prijetno druženje pred cerkvijo s pogostitvijo in obujanjem spominov.

Dane Selan je odraščal na Trati pri Velesovem,

Župnik Slavko Kalan je Danetu Selanu za njegovo štiridesetletno delo v župniji izročil priznanje in zahvalo nadškofa Stanislava Zoreta. / Foto: Janez Ribnikar

ljubezen do glasbe pa je podjedoval po očetu, ki je bil prav tako organist v Adergasu. »Vsi so predvidevali, da bom jaz to nadaljeval. Najprej mi ni preveč dišalo, potem pa me je le nekaj potegnilo v to smer. Oče je umrl razmeroma mlad, star manj kot štirideset let, jaz pa sem jih imel dvanajst, tako da sem moral pridobiti še nekaj izobrazbe, preden sem ga lahko nasledil.« V glasbeni šoli se je naučil igrati na

klavir, kasneje je ob gimnaziji hodil še v orglarsko šolo, nakar je na pedagoški fakulteti doštudiral glasbo in nato še muzikologijo na filozofski fakulteti. Že v srednješolskih letih je s sovrstniki začel prepevati v manjši pevski skupini, sčasoma pa je začel obiskovati vaje cerkvenega mešanega zbora, ki ga je nekoč vodil njegov oče, ter nato postopoma prevzel vodenje pevcev in pevk. »Ta zbor v cerkvi v Adergasu

prepeva že več kot sto let in je že dolgo kulturni dejavnik v tem kraju.«

Selan je bil vrsto let zdelo-javen tudi v Kulturno-umetniškem društvu (KUD) Pod lipo Adergas. Začel je pred več kot štiridesetimi leti kot igravec, nato je vodil otroški pevski zbor, kasneje pa mladinski zbor in Orffov orkester tolkal, s katerima so nastopali ne le v domači občini Cerklje, pač pa po celi Sloveniji. V KUD-u je spoznal tudi bodočo ženo Ani iz Praprotnice, kjer sta si kasneje zgradila dom in ustvarila družino. Sprva sta oba soustvarjala kulturno življenje v kraju, a se je ob večanju družine Selanova soproga nato odpovedala tem dejavnostim. V zakonu se jima je namreč rodilo pet hčerk in sinova. Selan je poudaril, da se brez ženine podpore in požrtvovalnosti nikakor ne bi mogel glasbeno udeleževati v tolikšnem obsegu, za kar ji je neizmerno hvaležen. »Nikoli ji ne bom mogel povrniti za vse ure, ko sem bil odsoten in se je sama ukvarjala z otroki.« Danes ju že razveseljujejo tri vnukinje in dva vnuka.

V KUD-u Dane Selan zdaj ni več dejaven; mladinski zbor in orkester nadaljuje ta svojo pot z mlajšima zborovodkinjama, še vedno pa svoje bogato glasbeno znanje prenaša na učence v

Dane Selan ter najstarejša pevka v mešanem cerkvenem pevskem zboru Jelka Plevel, ki je bila v njegovih rosnih letih tudi njegova varuška / Foto: Janez Ribnikar

Šenčurju – že več kot trideset let. »Delo z otroki mi je blizu že od mladih nog,« nam je zaupal. Prva leta je bil tudi voditelj oratorija v župniji Velesovo, ki so ga

po zgledu okoliških krajev začeli prirejati leta 2001. Zadovoljen je, da se je prijel in se lepo razvija ter da ga mladi še danes z veseljem izvajajo.

Mladoporočenci

V Gozdu - Martuljku sta se 7. julija 2023 poročila Nik Anikis Skušek in Teodora Tea Ristevska, v Škofji Loki pa 12. julija 2023 Franc Kemperle in Maja Hafner.

Novorojenčki

Minuli teden se je v kranjski porodnišnici rodilo 28 otrok, od tega 16 deklic in 12 dečkov. Najtežja je bila deklica, ki je tehtala 4254 g, najlažja pa prav tako deklica, tehtnica ji je pokazala 2710 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 11 novorojenčkov, in sicer 6 deklic in 5 dečkov. Tudi tu sta bili najlažja in najtežja deklici – prvi je tehtnica pokazala 2440 gramov, drugi pa točno štiri kilograme.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Zaskrbljena mama«

Spoštovana Tanja, zanima me glede hčerke. Ali se bo poročila s fantom, s katerim je sedaj, in ali bo našla službo za nedoločen čas, saj se že nekaj časa premika iz službe v službo?

Vse bo v redu. Vaša hčerka ima že sedaj dokaj urejeno in predvsem zadovoljno življenje. S partnerjem, s katerim je sedaj, se dobro razumeta in videti je, da se imata rada. Oba sta zdrava in verjetno boste kmalu postali babica. Glede njene službe pa se ne obremenjujte preveč, zadeva se bo uredila; ampak mislim, da se bo poslovno področje uredilo po drugem otroku. Se pa lahko zgodi, da boste

trikrat babica, torej bo vaša hčerka rodila tri zdrave otroke. Ne obremenjujte preveč z njo in uživajte svoje življenje, kot se vam ponuja. Lepo vas pozdravljam.

»Kitajska«

Zdravo, Tanja! Že nekaj časa sanjam o potovanju na Kitajsko. Letos se mi želja ni uresničila, saj je bila Kitajska zaradi epidemije dolgo zaprta in tudi sedaj imajo še neke nore predpise, tako da agencija ni izpeljala potovanja. Ali mi bo uspelo prihodnje leto?

Draga moja, uspelo ti bo. Na potovanju bodi previdna s financami, saj boš zašla tudi v kraje, kjer turiste sprejemajo kot ribice, ki jih je treba dobro

denarno obrati. Prav tako se zavaruj pred žeparji, saj boš nekajkrat kar priročna tarča. Drugo leto boš odpotovala še nekam v lastni režiji, ne prek agencije, mislim, da tudi takrat na neko za naše pojme bolj eksotično destinacijo. Uživaj v vsaki minuti teh potovanj, naberi si dobrih izkušenj in predvsem ostani odprtega duha, kajti potovanja nas bogatijo bolj, kot si lahko mislimo. Srečno.

»Tašča«

Imam taščo, ki sicer ni zelo bolna, ampak se je nekako popolnoma vdala v usodo in živi samo iz dneva v dan. Tudi kuham ji že jaz, niti na sprehod ne gre več, skratka nima veselja do življenja. Ali se bo spremenila?

Težka je starost, če jo kot tako vzamemo. Vaša tašča je očitno človek, kakršnih jih je bilo v prejšnjem obdobju veliko. Življenje nas vse obdela

in premelje, toda od nas je odvisno, kako bomo to vzeli. Energije je vaši tašči zmanjkalo, zato je nekako obsedela. In ker je obsedela, ima še manj energije. Na starost nima več neke preokupacije. Pravite, da je tast tudi že nekaj časa pokojen in da je to le še poslabšalo vse skupaj. Poskusite jo animirati, vzemite jo na morje, peljite jo na sprehod. Pravite tudi, da ima poleg vašega moža še tri otroke, pa naj se še oni malce ukvarjajo z njo. Skličite sestane in povejte, da tašča potrebuje pomoč. Saj vas je veliko, pa se dnevno izmenjujte pri njej, tako da bo prisiljena uporabljati socialne veščine, za katere pravite, da ji tudi zamirajo. Naj se tudi vnuki večkrat prikažejo na obisku in poklepetajo z babico. Saj še ni za odpis, ta vaša tašča. Videti je tudi, da lepo skrbite zanjo, kar je tudi pohvalno. Želim vam vse dobro.

LAŽJI SUDOKU

1	8		3				2
		6	7	9			8
		2			5	7	6
		3		4			1
	9		5		3		4
8	4			7		9	
	6	8	2			4	
7				8	1	3	
5					7		8

Rešitev:

9	8	2	3	9	7	1	5
7	5	1	8	7	6	2	4
1	7	6	9	2	8	5	3
5	2	9	7	1	5	8	6
4	7	5	2	1	6	3	9
5	1	9	7	6	2	4	8
7	9	4	1	8	2	5	6
8	5	1	2	6	7	9	3
2	6	7	9	5	4	1	8

TEŽJI SUDOKU

3			8			5	
7				3			4
	8		6	9			
		3					1
4	1						5
6						7	
				8	5		2
	6			2			7
		9			1		

Rešitev:

9	8	1	9	2	6	7	2
7	6	1	8	2	7	5	9
7	9	8	6	7	4	1	5
2	7	6	7	1	9	5	9
8	9	7	4	2	1	7	6
1	7	8	5	2	4	3	6
5	1	2	6	9	7	8	5
9	7	2	5	1	8	7	2
2	4	5	7	1	8	9	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Kulturno društvo Priden možic, Podlimbškega pot 4, 12414 Kamnik

GORENJSKI GLAS	ZOBNA PLOMBA	OŠABNOST	TEKMEC	SEVERNI PTIČ NJORKA	BIVŠI FR. TENISAČ (YANNICK)	PETRA VIDMAR	LJUJSKI PLES	SLOVENSKI IGRALEC (PRIMOŽ)	POJAV PRI GORENJU	ITALIK	DEL STOPALA
SLOVENSKI GLASBENIK (Z. P.)	9										
KITA MED STEGNE-NICO IN PETNICO									5		
ORGAN HOBOTNICE							SPELEOLOG KMEČKO NASELJE				
MESTO V NIGERJI				OTOK JUŽNO OD BRACA SL. REŽISER (ANDREJ)					LUKA TURK GR. MUZA POEZIJE		
GOZDNA ZVER					ALPINIST MAHKOTA ŽIVILSKI DELAVEC					SLIKARSKA DELAVNICA	NABOJNI VLOŽEK V OROŽJU
KARMEN STAVEC		3	MESTO V RUSJI AGAVI PODOBNA RASTLINA						SUKNO, RASEVINA AFRIŠKA ZVER		
DIPLOMATSKI PREDSTAVNIK						ATLETINJA ZUPIN					
GORENJSKI GLAS	TRŽAŠKI PESNIK (MARKO)	IZRASTEK NA GLAVI OKENSKA NAVOJNICA				ALPINIST ROBAS	HLAPLJIVA TEKOCIČINA				
ČRN GOZDNI PTIČ							PLAZILEC S HIŠKO LOVEC NA KUNE			8	
SKUPINA MRČESI				ZGORNJA OKONCINA NAMETEN DEL ČESA					JANEZ ERZEN TIPKOVNICA		
IGRALEC RICKMAN					OTOK JUŽNO OD BIOGRADA MAZILO						
VILMA EBSEN			PEVKA LEAR KONCERTNA DVORANA							OBLIKA IMENA RATOMIR	NAOS, SVETIŠČE
VRSTA ZOFE					18				DRHTENJE OB STRAHU OBER		
DREVESNI PLOD						KMET, KI ORJE, ORAČ KUHNJSKI ELEMENT					
GORENJSKI GLAS	ZNAK NA TASTATURI, @	GORLJIV PLIN LUKA NA CIPRU					SANITETNI MATERIAL POZEJDOVNOV SIN				7
VZDEVEK ALEŠA KERSNIKA				KRAJ POD SMARNO GORO	RAZTELEŠEVALEC						
DEČEK	1				DRŽAVA V J. AMERIKI GRŠKI BOG SMRTI					SKLADIŠČE ZA OROŽJE	GLAVNO MESTO SVICE
NIK RANIERI			ATALOŠ (KRAJSE) SLIKARSKA KOBILCA					OTOK VZHODNO OD CRESA KONTROLA			
PESNICA CERNEJ						FINSKO JEZERO ODISEJEVA DOMOVINA					
GLASBENIK GROHL	MESTNA ULICA ZNAMKA HARF				15				ZORAN ROŽIČ STIK ROKE S TRUPOM	12	

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

SESTAVIL: F. KALAN	STREŠNA DEŠČICA	NEM. JEZIKOSLOVEC (MAX)	ARTHUR	SOPROGA GORBAČOV	IGOR KARLOVŠEK	GLAD	PISATELJ DUUN	GORENJSKI GLAS	TERME PRI PADOVI	OSEBNA ZLATNINA	DEKANJA PODZEMNA ŽIVAL
OPOZORILO						14		LEToviŠČE PRI KOPRU			
PuŠČAVSKI RIS		11						BARVILO, BARVINA OKORNEŽ PRI HOJI		VRSTA OBJEKTIVA	
RIBIŠKE VILICE				NARAVA, ZNAČAJ MESTO V UKRAJINI						MATEMATIČNA NEZNANKA NADLEŽNA ZUŽELKA PLUG LEMEŽ	LESEN PLUG
DRAGO MISLEJ			EVROPSKI NAROD OBLJUBA POROKE						OČE	FR. MODNI KREATOR (CHRISTIAN)	16
POČASNE (ZASTAR.)					6		CUNJA (NAREČNO) LUKA V DALMACIJI			DRAMA IVA BREŠANA OŽINA NA MALAKI HERNIJA	
PREDUJEM				ZELENICA V PUŠCAVI REKA V MONGOLJI				DELOVNA VNEMA PRISTOJBINA EKSPLOZIVNO TELO			PISATELJ LOVRAK
ERARD RAJANKA NELEJ TANATOS VASMER	AVSTRALSKI PTIČ TEKAC	PODZEMNI HODNIK KRAJ PRI POREČU					PREDNIKI NEMCEV KRAJ PRI OPATJI	2		LUKA MODRIČ IT. PIŠEC (UMBERTO)	
KOLIDŽ V ANGLIJI		4		NEKD. JUŽ. GLASBENA SKUPINA VLADO KRESLIN						ŠPANSKA PRINCESA TONE STOJKO	
Z MAKOM POSUTA ŠTRUCKA								NAJBOLJŠI ČRNI PREMIOG			10
SLOV. TV VODITELJ (DAVID)								AMERIŠKI VESOLJSKI CENTER		ORGAN VIDA	

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 28. julija 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

- 1. nagrada: 2 vstopnici za koncert Koala Voice, sobota 12. 8. 2023
- 2. nagrada: 2 vstopnici za koncert Čompe, petek, 4. 8. 2023
- 3. nagrada: 2 vstopnici za koncert Klemen Klemen, petek, 11. 8. 2023

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18

ZVONEC PRI VHODNIH VRATIH, 2. DEL

Zdravljenje

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Oče je bil zelo vesel, ko je videl, da sem spet boljše volje. 'Kupil sem dve vstopnici za obisk Oktoberfesta v Münchnu. Bosta šla z bratom (tako je klical svaka),' je dejal.

Vožnja do Münchna je hitro minila. Barbara je imela s seboj skripto, da se je lahko med vožnjo učila za izpit. To, kar je govoril Martin, je ujela le na pol.

Ko sva prišla na recepcijo hotela, kjer nama je oče rezerviral sobo, sem bila prvič v življenju hvaležna usodi, da sem bila manjše rasti, drobna in otroškega videza. Ko me je receptor premeril z očmi, se mu je vseeno zdelo potrebno, da je vprašal, ali morda potrebujeva dve sobi. Nemudoma sem prikimala. Martin na srečo nemško ni znal. Šele takrat, ko sva se znašla vsak pred svojimi vrati, je ugotovil, kaj sem mu zakuhala. 'Za tole ti bo še žal!' mi je zagrozil, ko sem se mu spačila in se zaklenila v svojo sobo.

Mislila sem, da se mu bom po večerji lahko izmuznila, a mi ni uspelo. Zvil mi je roko na hrbtu, mi vzel ključ in me porinil v sobo. S seboj je prinesel nekakšne igračke. Kje

jih je kupil in kdaj, nisem vedela. Zvezal mi je roke in noge ter mi zagrozil, da bom 'že videla', če se mu bom upirala. Kaj vse je počel z menoj, vam ne bom razlagala, tudi ne maram. Povem le, da je bilo grozno. Zjutraj nisem mogla ne vstati ne oditi na zajtrk. 'Bom šel pa sam,' se je zasmel ter dodal, da se bova, ko se vrne, spet imela lepo. Kmalu po njegovem odhodu sem zaslišala snažilke. Zbrala sem toliko moči, da sem se privlekla do vrat in začela klicati na pomoč. Pome je prišel rešilni avto, po Martina pa policija. Vse skupaj se je odvilo, preden je pojedel zajtrk. Pet dni sem ostala v bolnišnici, on pa ravnolotiko časa v priporu. Potem so nama rekli, da nisva več zaželeni, naj greva domov.

Njegovo maščevanje je pustilo v meni dolgoletne posledice. Oče me je pričakal na pragu, v roki je imel sekuro. Martin, ki je prišel z avtom, jaz malo kasneje z vlakom, se mu je nalagal, da sem se napila, da sem šla potem z neko skupino huliganov, da sem jim 'dala' za denar, nakar so me oni pretepli. Nemški policisti so me zadržali in šele na njegovo obljubo, da bo pazil name, so me izpustili. Nisem mogla verjeti! Oče, ki je bil povsod spoštovan in cenjen, ki sem ga imela zelo rada, je nasedel pokvarjencu, prevarantu in pedofilu! V tistih minutah, ko sem kot politcucek stala pred njegovo dvignjeno roko, se mi je odvrtel film o vsem, kar se je dogajalo med menoj in Martinom doma in v Nemčiji. Potem je začel oče s sekuro tolči po mojem avtu. V tistem trenutku se je v meni nekaj zlomilo. Nič več se nisem tolažila, da bo že kako,

da bodo starši spregledali, da bodo verjeli meni, ne Martinu. Zatekla sem se v svojo sobo, v potovalko sem pospravila nekaj oblačil, hranilno knjižico, pobrala sem ves denar, ki sem ga imela doma. Sredi noči sem se odtihotapila iz hiše in po tistem se nisem vanjo nikoli več vrnila. Kaj me je zadrževalo, da se nisem zlomila, še danes ne vem.

Čez mnoga leta sem ob pomoči nove zdravnice na psihiatričnem oddelku v pogovorih in temeljiti psihoanalizi dojela tisto, kar je bilo najbolj strašno od vsega: da me je Martin zlorabljal z vednostjo mojih staršev! Tako so bili zaljubljeni vanj, da niso hoteli videti, kaj mi je počel.

Ne morem povedati, kako me je bolelo to, da me je oče izročil v Martinove roke, prepričan, da bo to zame najboljše. Pa sem bila še otrok, ko je prvič poskusil. Z očetovo vednostjo? Še sreča, da sem bila drobnih kosti, da ni mogel iti 'do konca'. Posledice čutim še danes, ne morem zadrževati urina.

Pri štiridesetih sem podala prijavo spolnega nasilja. Moja psihiatrinja me je razumela, saj me je ves čas morilo, kaj pa, če se bo Martin izmuznil roki pravice. Po mojem odhodu od doma je s svojimi izprijenostmi nadaljeval pri drugih deklicah. Vem za najmanj dve, ki ju je spolno nadlegoval. Je bil takšen že tedaj, ko je bil z mojo sestro?! Ena od kriminalistk na policiji, kjer sem podala prijavo, je bila sošolka pokojne sestre. Zelo dobro je poznala našo družino. Ko sem končala, je bila blede kot stena. Ni mogla razumeti, da so se spolne izrabe dogajale z blagoslovom mojih staršev.

Najpovem, da z mojim študijem kljub zelo visokemu

intelligenčnemu kvocientu ni bilo nič. Opravljala sem slabo plačana dela, veliko časa sem preživela na psihiatriji. Bila sem kot številka, ki je nesposobna samostojnega življenja. Z menoj se več kot toliko niso ukvarjali, saj se spolnemu nasilju še ni namenjal takšne pozornosti, kot se danes.

Pri 28 letih sem končala zdravljenje. Zelo rada sem hodila v kino, tam sem spoznala tudi zdajšnjega partnerja. Prepričal me je, da me bodo postavili na noge njegovi trije psi. Moje nezaupanje je začelo kopneti, res so postali moji terapevti, prijatelji in družabniki. Adi je bil od mene malo starejši, dvakrat ločen, imel je tri otroke, ki sem jih zelo vzljubila. Morda zato, ker me je bilo strah imeti svoje?

Naj še to povem, da takrat, ko sem tožila Martina, očeta ni bilo več med živimi. Martin je bil še zmeraj enako postaven, le malo zapit. Seveda ni bil obsojen, saj so bili njegovi zločini nad menoj zastarani.

Danes živim dokaj normalno življenje, nimam sicer polne delovne dobe, tako da mož skrbi zame, saj so moji prihodki komaj omembe vredni. Posestvo, ki bi moralo pripadati meni, so starši prepisali na Martina. Kot mi povedo, je vse zaraščeno, hiša pa propada. Žal mi je, da sem 'zafurala' življenje! Če bi poslušala psihiatra dr. Z., bi mi bilo marsikaj prizaneseno. Za seboj bi imela bogato kariero, dovolj denarja, da bi si lahko kaj privoščila. Saj ne tarnam, povem le, da si včasih človek zaradi neodločnosti in zaradi lažnega upanja, da bo 'jutri vse v redu', pošteno 'zafrikne' življenje!«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Sladoledi, sorbeti in granite so poleti odlična in dobrodošla izbira. Ko nam težja hrana ne prija, nas osvežijo in nahranijo.

Breskov sladoled s pinjencem

Potrebujemo 3 popolnoma sveže rumenjake, 150 g sladkorja, sok 1 limone, 500 ml pinjenca, 2 žlici crème fraîche ali kisle smetane in veliko zrelo breskev.

Rumenjake, sladkor in limonin sok damo v nepregorno skledo. Postavimo jo v kozico, v kateri rahlo vre voda, in vsebino tako dolgo stepamo z metlicama ročnega mešalnika, da nastane gostljata krema. Stepamo naprej in počasi dodajamo pinjenec in smetano. Pripravljeno maso ohladimo. Preložimo jo v posodo iz nerjavečega jekla in postavimo v zamrzovalnik. Občasno maso premešamo, da bo sladoled kremast. Breskev razrežemo na pol, odstranimo koščico in jo s paličnim mešalnikom zmeljemo v pire. Po štirih urah zamrzovanja masi primešamo breskov pire in sladoled zamrzujemo še dve uri.

Pomarančni sladoled

Potrebujemo 2 veliki lepi bio pomaranči, 2 lončka polnomastnega jogurta, 3 žlice sladkorja v prahu, 125 g smetane za stepanje in po želji pomarančni liker.

Pomaranči razpolovimo in iztisnemo sok. Pazimo, da ne poškodujemo lupine. Robove polovic nazobčano zarezemo ali odrežemo le »pokrova«. Postavimo jih v hladilnik. Jogurt, sladkor in od 5 do 6 žlic pomarančnega soka gladko umešamo. Smetano čvrsto stepemo in jo narahlo primešamo jogurtovi masi. Če želimo, ji primešamo še malo pomarančnega likerja. Maso preložimo v plitvo posodo iz nerjavečega jekla in za približno tri ure postavimo v hladilnik. Med zamrzovanjem jo večkrat premešamo, da bo sladoled kremast. Napol čvrst sladoled razdelimo v pomarančne lupine in postavimo v zamrzovalnik, da se popolnoma učvrsti.

Sorbet iz zamrznjenega ribeza

Potrebujemo 200 g zamrznjenih jagod rdečega ribeza in nekaj svežih, 60 g sladkorja v prahu, 2 žlici likerskega vina in metine listke za okras.

Ribez za 10 minut postavimo iz zamrzovalnika, nato mu dodamo sladkor in vino. S paličnim mešalnikom zmeljemo v pire in pretlačimo skozi gosto cedilo. Sorbet razdelimo v ohlajena kozarca, okrasimo z ribezovimi jagodami in meliso.

Jagodna granita

Potrebujemo 1 kg jagod, 2,5 dl vode, 80 g sladkorja v prahu, 0,5 čajne žličke limoninega soka, ščepec soli in metine listke.

Jagode očistimo, operemo, osušimo in prepolovimo. Damo jih v mešalnik skupaj z vodo, sladkorjem, limoninim sokom in soljo. Zmeljemo v gladko maso. Vlijemo v velik pekač, da bo vse skupaj visoko 1 cm. Odkrito postavimo v zamrzovalnik za 45 minut. Nato z vilicami rahlo, vendar temeljito premešamo zamrznjene kristale od robov proti sredini. Hladimo še okrog 40 minut, dokler ni granita skoraj zamrznjena. Ponovno rahlo premešamo z vilicami kot prej. To ponovimo še od tri- do štirikrat, dokler se kristali ne ločijo in je granita videti suha in puhasta. Razdelimo jo v majhne servirne skledice in okrasimo z metinimi listki.

Ribe in morski sadeži

ERIKA JESENKO

Ribe in morski sadeži so kakovosten vir beljakovin in omega 3 maščobnih kislin ter ostalih hranil, kot je vitamin D. Včasih se zdi, da je njihova priprava zapletena, vendar ni vedno tako. Kozice ali losos s poletno zelenjavo in dodano prilogo so prijetna in lahka osvežitev poletnega jedilnika.

Za pripravo kozic s porom in bučkami potrebujemo: 400 g odtajanih repkov kozic, 1 srednje veliko bučko, 1 manjši por, 2 stroka česna, 2 žlici limoninega soka, 2 žlici sojine omake (opcijsko), četrtr žličke mlete rdeče paprike, ščepec karija (opcijsko), 2 žlici olivnega olja, sol in poper.

Bučko narežemo na trakove, por na kolesa, česen nasekljamo. Na žlici olivnega olja z obeh strani popečemo repke kozic ter jih potresemo z mleto rdečo papriko, karijem, solimo in popramo. Pečene repke odstavimo in pokrijemo. V isto ponev prilijemo drugo žlico olja ter dodamo narezano zelenjavo in česen. Posolimo in popramo ter pražimo 5 minut (ne solimo, če bomo uporabili sojino omako). Dodamo pečene kozice, zalijemo z limoninim sokom ter sojino omako in pražimo še minuto, da tekočina izhlapi. Jed serviramo z

izbrano prilogo, na primer z rižem ali testeninami.

Za pripravo pražene zelenjave z lososom potrebujemo: 4 fileje lososa, 2 žlici poprovih zrn, 1 žličko rožmarina, sol, 1 žlico olivnega

olja; zelenjavo: 1 večjo bučko, 1 večji korenček, polovico srednje velike kolerabe, četrtr žličke mlete rdeče paprike, ščepec karija (opcijsko), 2 žlici olivnega olja, sol in poper.

Fileje lososa solimo, natreemo z zdrobljenim poprom in rožmarinom. Ponev segrejeemo, prilijemo žlico olivnega olja ter na njem na vsaki strani pečemo fileje lososa 5 minut. Vso zelenjavo očistimo, jo narežemo na majhne kocke (približno 0,5 cm velike) in jo stresemo v skledo. Solimo in popramo, potresemo s papriko in karijem ter prilijemo z olivnim oljem. Dobro premešamo. Ponev segrejeemo, vanjo stresemo pripravljeno zelenjavo in pražimo od 5 do 10 minut. Na krožnik serviramo izbrano prilogo, dodamo zelenjavo in na vrh položimo file lososa.

LAHKE JEDI

Cvetovi palme krasijo Francijev vrt

JANEZ KUCHAR

Cerklje na Gorenjskem – Na lepo urejenem vrtu, polnem zelenja, pred hišo Marije in Franca Kuralta v Ulici 4. oktobra v Cerkljah na Gorenjskem, so v začetku meseca julija zacveteli trije veliki beli cvetovi palme. Franci je velik ljubitelj okrasnih rastlin in cvetja. Vrt okoli njegove hiše je poln cvetja od pomladi do pozne jeseni. Še posebej je vesel, ko mu uspe vzgajati katero od rastlin, ki za celinsko okolje ni značilna. Z ženo Marijo sta palmo posadila pred štiridesetimi leti, ko sta jo kot majhno prinesla z morja. Prvih petnajst let jo je Franci moral pozimi pokrivati zaradi pozebe, nato pa jo je pustil rasti zunaj na vrtu in je

prezimala. Palma, ki so jo posadili na vrtu, je že peto leto zaporedoma zacvetela. Številni turisti, ki so se te dni peljali na Kravec, so opazili cvetove na vrtu ob cesti. Prvič je palma zacvetela pred 25 leti, zadnjih pet let pa cveti vsako leto. Na vrtu ima lepo urejen skalnjak z veliko zelenja.

Ob stanovanjski hiši pa jima lepo raste tudi dvanajst kaktusov. Najstarejši kaktus, ki je bil star petdeset let in je visok skoraj dva metra, je sunek močnega vetra zlomil. Franci pa izdeluje tudi make-te. Tako je med drugim izdelal maketo Titanika, za katero je porabil 10.050 majhnih kock, za Grad Harryja Potterja 8060 kock, za avto Lamborghini pa 4070 majhnih kock.

Franci Kuralt ob cvetoči palmi na domačem vrtu / Foto: Janez Kuhar

Matjaž Mastnak

VRTNICE

Gojenje in sorte

Kdaj in kam jih saditi, kako jih gnojiti in zaščititi pred mrazom, škodljivci in boleznimi, so osrednja poglavja te knjige. Predstavi številne sorte vrtnic, ki so jih preizkusili v Sloveniji. Vrtnica je na vsakem vrtu nekaj posebnega, zato bo ta prelepa knjiga z več kot 250 fotografijami očarala prav vsakogar.

25,50 EUR

* Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Pokrovčki po novem pritrjeni

Plastični pokrovčki na embalaži mleka, brezalkoholnih pijač in drugih izdelkov so po novem pritrjeni na embalažo. Novost je marsikoga presenetila, razlog pa tiči v novi evropski direktivi o enkratni uporabi plastike, s katero želijo zmanjšati količino plastičnih odpadkov v okolju.

URŠKA PETERNEL

Kranj – Alpsko mleko in plastenka CocaCola sta le dva izdelka, pri katerih je uporabnik presenetila novost: nov pokrovček, ki je pritrjen na embalažo. Razlog za novost

mlekarnah. Kot so pojasnili, je novi, pritrjeni pokrovček bolj prijazen do okolja ter enostavnejši za odpiranje.

»Nov način odpiranja embalaže je preprost in poteka v le enem koraku in ne več

Novost bo brzkone vplivala na humanitarne akcije zbiranja zamaškov. Direktiva sicer ne prepoveduje ločenega zbiranja plastičnih zamaškov, vendar pa jih je po novem težko odstraniti s plastenk.

je v novi evropski direktivi o enkratni uporabi plastike, s katero v Evropski uniji želijo zmanjšati količino plastičnih odpadkov v okolju. Plastični pokrovčki so namreč peti najpogostejši odpadek na plažah po vsem svetu, doslej se se pogosto izgubili ali so bili odvrženi v naravo in sploh niso prišli do zabojnika za recikliranje. S pritrjenimi pokrovčki pa želijo preprečiti, da bi se ti izgubili ali končali v naravi.

Nov način odpiranja mleka

Kot prvi slovenski proizvajalec so pritrjene pokrovčke na embalažo Tetra Pak uvedli v Ljubljanskih

dveh. Pokrovček deluje po principu odpiranja na klik,« pojasnjujejo.

Pokrovček ne more pasti

Nov pokrovček ima tudi svetovno najbolj znana brezalkoholna pijača CocaCola v plastenki. Novi, nesnemljivi pokrovček je sicer enak dosedanjemu, razlika je le v tem, da ostane

V EU predvidevajo, da bi z uvedbo pritrjenih zamaškov onesnaženje s plastiko na evropskih plažah in v morjih zmanjšali za deset odstotkov.

Pokrovčki na plastenkah bodo po novem morali biti pritrjeni. / Foto: Gorazd Kavčič

pritrjen na vrhu plastenke. Navajajo več prednosti novosti. Pokrovček ne more pasti in se umazati. Težko ga je izgubiti. Ni ga treba nositi v drugi roki. In kar je najbolj pomembno: olajša recikliranje. S tem ko ostaja pritrjen na platenko, zmanjšuje

tveganje onesnaženja okolja. Uredba bo v celoti stopila v veljavo prihodnje leto julija, kar pomeni, da od takrat naprej plastenke in tetrapakov do prostornine treh litrov brez pritrjenih zamaškov ne bo več mogoče kupiti.

Osvajalci Španovega vrha pridno nabirajo vzpone

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Zavod za šport Jesenice že deseto leto zapored organizira zelo priljubljeno akcijo Osvajalec Španovega vrha. Na vrhu izletniške točke Španov vrh je postavljena vpisna knjiga, kamor se pohodniki vpisujejo celo leto, na nočnem pohodu ob prvi polni luni v novem letu pa nato vsako leto podelijo priznanja pohodnikom, ki se na vrh povzpnejo vsaj dvajsetkrat.

Tudi letos so pohodniki zelo pridni, saj so do konca

junija skupaj opravili že 2573 vzponov, kar pomeni v povprečju 14 dnevno. Enega izmed kriterijev za priznanje je osvojilo že 33 pohodnikov. Najbolj zagnani pohodnik, ki je ta čas na prvem mestu po številu vpisov v vpisno knjigo, pa je do konca junija nanizal že 164 vzponov.

Kot so ob tem povedali na Zavodu za šport Jesenice, so na nekaterih delih poti v soglasju z lastniki postavili nekaj ograj, saj želijo, da se pohodniki držijo urejenih poti in ne hodijo po bližnjicah.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 18. 7. 20/30 °C	Sreda 19. 7. 18/30 °C	Četrtek 20. 7. 17/24 °C	Petek 21. 7. 15/24 °C	Sobota 22. 7. 14/28 °C
Nedelja 23. 7. 17/27 °C	Ponedeljek 24. 7. 17/30 °C	Torek 25. 7. 18/30 °C	Sreda 26. 7. 17/29 °C	Četrtek 27. 7. 16/28 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
18. 7. tor. Miroslav	5:28	20:49
19. 7. sre. Vincenc	5:29	20:48
20. 7. čet. Marjeta	5:30	20:47
21. 7. pet. Danilo	5:31	20:46
22. 7. sob. Majda	5:32	20:45
23. 7. ned. Branislav	5:33	20:44
24. 7. pon. Kristina	5:34	20:43

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Spominska slovesnost

Bistrica – Občina Naklo v petek, 21. julija, ob 19. uri vabi v spominski park na Bistriškem klancu, kjer bo spominska slovesnost ob obletnici tragedije v Bistrici. Slavnostni govornik bo dr. Ernest Petrič.

IZLETI

Kolesarski izlet DU Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v torek, 25. julija, vabi na kolesarjenje na relaciji Kranj–Komenda–Suhadole (mlinčki)–Kranj. Na srednje zahtevno pot, dolgo 55 kilometrov, se bodo udeleženci z lastnimi kolesi in ustrezno kolesarsko opremo podali ob 8. uri izpred mestnega vodnjaka na Glavnem trgu.

OBVESTILA

Sreča na vrvici

Jesenice – V Banketni dvorani Kolperna bo v torek, 18. julija, ob 20. uri v sklopu Torkove kinoteke na ogled legendarni mladinski film Sreča na vrvici. Vstopnine ni.

Praznični maši na Šmarjetni gori

Šmarjetna gora – Župnija Kranj Šmartin v nedeljo, 23. julija, ob 17. uri vabi na praznovanje žegnanjske in Krištofove nedelje na Šmarjetno goro. Po maši bo tradicionalni Krištofov blagoslov avtomobilov. Sveta maša bo na Šmarjetni gori tudi na praznik svete Marjete, 20. julija, ob 18. uri.

KONCERTI

Drugo Poletno torkanje

Tržič – Drugi koncert v sklopu Poletnih torkanj bo popeljal v 60. leta. V atriju Občine Tržič bo v torek, 18. julija, ob 20. uri nastopila skupina Help! A Beatles Tribute, ki izvaja glasbo legendarnih The Beatles.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

MANJŠO starejšo hišo v okolici Kranja, možna je tudi menjava za stanovanje v Kranju, tel.: 041/816-528

23001774

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

MITSUBISHI ASX, 110 kw, let. 2019, ročni menjalnik, bencin, prev. 29.400 km, 1. lastnik, 18.000 EUR, tel.: 041/651-712

23001809

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOTORNO kolo Piaggio ciao PX, 49 kw – kolo z motorjem, tel.: 031/554-353

23001811

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

RABLJENO okno AJM in roletu bele barve, d. 108 x v. 95 cm, dvojna zasteklitev, tel.: 041/608-250

23001815

KURIVO

PRODAM

SUHA bukova drva, butare, mešana drva ter okrogle "rajkeljne", tel.: 031/826-621

23001655

Iščemo zanesljivega kleparja in krovca (m/ž) z vozniškim dovoljenjem.

Nudimo: avstrijsko plačo in delovno mesto blizu slovensko-avstrijske meje (nedaleč od mejnega prehoda Ljubelj).

Prijave: Kleparstvo in krovstvo Hedenik Gewerbestrasse 5 A-9181 Bistrica v Rožu/Feistritz im Rosental

Telefon 0043 4228 3185 ali 0043 676 68919313
E-mail: office@dach-hedenik.com
Internet: www.dach-hedenik.com

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/905-557

23001814

SUHA bukova 60 m³, cena 70 EUR/m³, cena za prevoz posebej, tel.: 041/291-032

23001816

TURIZEM

ODDAM

APARTMA v Murinah – Umag, lepo urejen, lastno parkirišče, po ugodni ceni, tel.: 041/887-285

23001597

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430

23001787

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne in energijske vrednosti, tel.: 040/567-544

23001756

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MLADE mucke, tel.: 064/162-226

23001796

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834

23001788

PRIDELKI

PRODAM

ČESEN, domači, in čebulo ter jedilni krompir, tel.: 031/585-345

23001792

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113

23001701

PRAŠIČE, težke od 110 do 130 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola, možna dostava, tel.: 041/455-732

23001610

SRNASTE kože z mladiči, tel.: 031/654-173

23001812

KUPIM

KRAVO simentalke, tel.: 040/529-962

23001794

OSTALO

PRODAM

SENO v kockah, ekološko, bio, zelo kvalitetno, cena 5 EUR/kos, tel.: 041/360-079

23001798

ZAPOSLOTITVE (M/Ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO – bend za vsako priložnost popestri vašo zabavo ali praznovanje, tel.: 040/635-566

23001810

STORITVE

NUDIM

ZELIŠČARSTVO PREŽLA iz Lesc ima uradne ure v juliju od 17. do 21., od 8. do 13. in od 15. do 17. ure. Izdelke pošljamo po tudi pošti. Torkar Antonija, s.p., Begunjska c. 23, Lesce, tel.: 04/53-18-340, 051/649-793

23001813

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

23001704

NOTRANJA in zunanja slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

23001724

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419

23001547

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.

Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.

Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjski-glas.si

Knjiga za vse, ki želijo v času potovati, zabavati se in se smejeti, se modrosti naučiti, povrh še kakšno solzo potočiti.

17 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Knjiga, primerna za mlade in starejše, ki spada v vsako domačo zbirko.

Leto 2023 je razglašeno za Tavčarjevo leto, saj letos mineva sto let od njegove smrti. Visoški gospod z vznemirljivim podnaslovom Vse Tavčarjeve ljubezni je biografski roman o izjemno bogatem življenju v Poljanah nad Škofo Loko rojenega pisatelja, odvetnika in politikana Ivana Tavčarja.

19 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po tel. št. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poština zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Spoznajte največje skladatelje in med branjem poslušajte glasbo, ki so jo ustvarili. Poučite se o glasbilih in o tem, kako se nanje igra ter z njihovim združenjem ustvarja glasbo. Odkrijte najslavnejše opere, simfonije, baleta in koncerte.

Z APLIKACIJO ZA 100 ZVOČNIH POSNETKOV!

Redna cena knjige je 16,90 evra, akcijska cena je samo **9.90 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjski-glas.si

Ne pozabimo na živali

Zaradi visokih poletnih temperatur je še posebno pomembno, da se zavestno ukvarjamo z zaščito živali, ki jih toplotne obremenitve prizadenejo veliko bolj kot ljudi. Živali so odvisne od nas, zato je nujno, da jim zagotovimo primerno nego in možnosti za ohladitev.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Ob ekstremni poletni vročini ljudje upoštevamo različne nasvete za lajšanje toplotnih obremenitev, ne smemo pa pozabiti na varnost in zdravje naših živali. V ta namen je Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) izdala priporočila, ki bi jih morali upoštevati vsi lastniki živali. »Vsaka živalska vrsta je razvila

Temperatura v prevoznem sredstvu, kjer se prevažajo živali, ne sme preseči 35 stopinj Celzija.

Poskrbimo, da bodo tudi živali deležne primerne lajšanja toplotnih obremenitev.

/ Foto: Tina Dokl

vrsti značilen način prilagoditve visokim temperaturam. Nekatere vrste so pri tem bolj uspešne, druge manj. Naloga skrbnika živali pa je, da pozna svojo žival ali živali in ji oziroma jim zagotavlja pogoje, v katerih bodo lažje prenašale visoke temperature,« so poudarili.

Med glavne ukrepe spadajo ustrezna količina vode, zadrževanje v senci in

omejitve gibanja na ure, ko so temperature še znosne, torej zjutraj in zvečer, prevoz živali pa naj bi v poletnih mesecih lastniki opravljali v nočnem času. Na žalost se še vedno prevečkrat zgodi, da lastniki puščajo svoje ljubljence v avtomobilih, ki na soncu dosežejo izjemno visoke temperature. »Temperatura v prevoznem

sredstvu, kjer se prevažajo živali, namreč ne sme preseči 35 stopinj Celzija. To je v prevoznih sredstvih, ki niso klimatizirana, težko ali nemogoče doseči pri zunanjih temperaturah, višjih od 35 stopinj Celzija,« so poudarili na upravi. Opozorili so še, da je posledica visoke temperature lahko vročinski udar, ki se nemalokrat

konča s poginom živali, zato je ključnega pomena, da to preprečimo z upoštevanjem preventivnih ukrepov. Če pa vseeno pride do vročinskega udara, je treba prizadeto žival umakniti v zračen prostor ali senco, ji privzdigniti glavo ter jo ohlajati z mlačno vodo, nato pa je nujno poiskati ustrezno veterinarsko oskrbo.

Za pomoč prizadetim v neurju

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Ljubljana – Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije zbirata prispevke za pomoč pri odpravljanju posledic neurja, ki je v minulem tednu prizadelo številna gospodinjstva in

posameznike na območju Slovenije.

Podatki za nakazilo sredstev so Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, namen: POMOČ NEURJE, sklic: SI 00 624; druga možnost pa je

SMS-sporočilo KARITAS5 ali KARITAS10 na 1919, s katerim pošiljatelj daruje pet oziroma 10 evrov.

Tudi Rdeči križ Slovenije sredstva zbira s SMS-sporočil – UJMA5 ali UJMA10 na 1919 – in na transakcijskem računu z naslednjimi

podatki Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana, SI56 0310 0123 4567 891 (odprt pri SKB Banka, d. d.), sklic: 00 96875, namen: Ujma 2023, BIC banke: SKBAS12X, koda namena: CHAR – Dobrodelno plačilo.

vremenska napoved

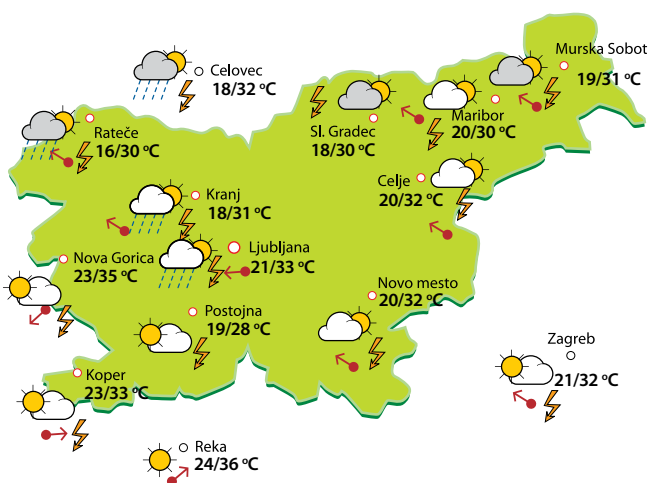
Danes bo sončno s kopasto oblačnostjo, popoldne in zvečer lahko nastanejo nevihte. Jutri bo deloma sončno s spremenljivo oblačnostjo, nevihte bodo nastale sredi dneva in popoldne, lahko tudi že zjutraj. V četrtek bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK
16/33 °C

SREDA
15/31 °C

ČETRTEK
16/25 °C

Jeseniška jeklena kava

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah so se pridružili akciji Združenja zgodovinskih mest z imenom Gremo na kavo – v zgodovinska mesta Slovenije in pripravili posebno ponudbo jeseniških kav. Na jeseniški železniški po-

liker Kahlua in vaniljev sladoled, postrežena pa je v kozarcu za koktajl. Brezkofeinska različica z imenom delavska kava pa je pripravljena iz ječmenove kave, ki ji je dodana obilna porcija spenjenega mleka, strežejo pa jo v aluminijstem lončku. Ob tem pa so se tako

Delavska kava iz ječmenove kave z mlekom ter jeklena kava z likerjem in sladoledom / Foto: Nik Bertonec

staji tako v Kavarni Station Café postrežejo z dvema edinstvenima kavama, jekleno in delavsko. Krepkejša jeklena kava vsebuje črno kavo espresso, kavni

našli duhoviteži na spletu in eden od njih je pripisal: »Turška črna, brez cukra in mleka, pa en ta kratak za zraven, to bolj diši po jeseniški delavski kavi ...«

Našli izvajalca sanacije plazov v Martinj Vrh

Železniki – Občina Železniki je izvedla že tretje javno naročilo za sanacijo plazov na lokalni cesti Rovte–Martinj Vrh–Jesenovec (nad Mšičem), saj so ponudbe izvajalcev na preteklih dveh razpisih krepko presegle zagotovljena sredstva in so bile posledično nedopustne. »Z zadnjim javnim naročilom nam je uspelo dobiti ustrezno ponudbo,« je minuli petek po odpiranju treh prispelih ponudb povedal župan Marko Gasser. Najugodnejša ponudba, ki znaša 583 tisoč evrov (z DDV), je bila sicer še vedno nekoliko višja, kot so predvidevali, a so se zaradi pomembnosti projekta odločili, da se bodo izvedbe lotili že letos. V letošnjem proračunu imajo zanjo predvidenih 530 tisoč evrov, pri čemer se občina nadeja okoli 420 tisoč evrov sofinanciranja ministrstva za naravne vire in prostor. Po napovedi župana bodo v kratkem izdali sklep o izbiri izvajalca. V sklopu projekta bodo sanirali hribino z globinskim odvodnjavanjem v dolžini 200 metrov, vozišče s sidrano pilotno steno, dolgo 92 metrov, in asfaltno vozišče v dolžini 120 metrov.

V nedeljo je bil svetovni dan sladoleda

Kranj – Vsako tretjo nedeljo v juliju je svetovni dan sladoleda. Letos je bilo to minulo nedeljo, 16. julija. Kot so ob tem zapisali na Statističnem uradu Republike Slovenije, je bila lani cena za liter sladoleda v Sloveniji 4,02 evra, maja letos pa je bil sladoled za 14 odstotkov dražji. Največja evropska proizvajalka sladoleda je sicer Nemčija, kjer imajo tudi najcenejši sladoled s povprečno ceno 1,40 evra za liter.

Sreča na vrvi v Torkovi kinoteki

Jesenice – Vsak poletni torek zvečer v Kolpernu na Jesenicah poteka Torkova kinoteka z brezplačnimi projekcijami filmov. Nocoj ob 20. uri bo na sporedu film Sreča na vrvi, do konca poletja pa še filmi: Šivi, Na svoji zemlji, Življenje je lepo, To morajo biti nebesa in Po isti poti se ne vračaj.

NA GLAS

aforizem

Kaj kruh, Blejcem daje turizem letos že kremšnite.

Milan Fridauer - Fredi